

บันทึกข้อความ

สำนักงาน.พ.บ.พ.ว.พ.ค.
เลขที่ 453
วันที่ 23 มี.ค. 2561
เวลา 14.30
ฝ่าย.ส.บ.ก.อ.จ.ด.
เลขรับ 0565
วันที่ 6 มี.ค. 61
เวลา 05.00 น.

ส่วนราชการ กมค. โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๖๘
 ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๕๑๙ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บรักษา จำหน่ายและการคืนของกลาง
 เรียง จตร.(หน.จต.)

ตามหนังสือ จต.ที่ ๐๐๑๓.๑๒๑/๑๗๘ ลง ๒๗ ก.พ.๖๑ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล
 เกี่ยวกับการเก็บรักษา จำหน่ายและการคืนของกลาง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คต. ขอเรียนว่า ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บของกลาง การจำหน่ายและการคืน
 ของกลางไว้แล้ว ดังนี้

- ๑.ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ ของกลางและส่วนของผู้ต้องหา
 บทที่ ๑ ของกลาง
 บทที่ ๙ การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง
 - ๒.หนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๒๑๑๒ ลง ๒๖ ก.ย.๕๕ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับรถ
 ที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจ
 - ๓.หนังสือ ตร.ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๔๑๕๗ ลง ๕ พ.ย.๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอคืน
 สิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ในระหว่างการดำเนินคดี
 - ๔.หนังสือ ตร. (สง.ป.ก.) ที่ ๐๐๑๐.๒๗/๖๗ ลง ๗ ก.ย.๕๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ
 เก็บรักษาเงินประกันในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงาน ยึดไว้ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
 - ๕.หนังสือ กองคดี กรมตำรวจ ที่ ๐๕๐๓/๒๑๙๒๓ ลง ๑๘ ส.ค.๒๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การ
 คืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒
 - ๖.หนังสือ กองคดี กรมตำรวจ ที่ ๐๖๐๖.๖/๑๕๓๒๐ ลง ๓ พ.ย.๕๐ เรื่อง การคืนรถยนต์
 ของกลางตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๕๐
 - ๗.ประกาศ คสช. ฉบับที่ ๘๓/๕๗ ลง ๑๐ ก.ค.๕๗ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับ
 เครื่องเล่นเกมที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนัน
 - ๘.หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒/๑๔๗๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการ
 ดำเนินคดีและเก็บรักษาตุ้มไฟฟ้าที่เป็นของกลางในคดีอาญา
 - ๙.หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๓๗๘ ลง ๑๘ ก.ค.๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ
 เครื่องเล่นเกมที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนัน
 - ๑๐.คำสั่ง ตร. ที่ ๕๒๓/๕๗ ลง ๒๙ ก.ย.๕๗ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่อง
 กระสุนปืนของกลาง
 - ๑๑.ข้อบังคับการเก็บของกลางกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๘๐
- รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ทั้งนี้ ได้ส่งไฟล์ข้อมูลดังกล่าวไปยังอีเมลล์
 policy.inspection@gmail.com อีกส่วนหนึ่งแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ต.ต.

(ชัยพร พานิชอัตรา)

รอง ผบ.ช.๗ ปรท.ผบ.ช.กมค

รวมระเบียบ คำสั่ง เกี่ยวกับของกลาง

- ๑.ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ ของกลางและส่วนของผู้ต้องหา
บทที่ ๑ ของกลาง ๑
บทที่ ๙ การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง ๕
- ๒.หนังสือ ตร.ที่ ๐๐๐๔.๖/๑๒๑๑๒ ลง ๒๖ ก.ย.๕๕ ๑๑
เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจ
- ๓.หนังสือ ตร.ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๔๑๕๗ ลง ๕ พ.ย.๕๓ ๑๓
เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือ
ใช้ประโยชน์ในระหว่างการดำเนินคดี
- ๔.หนังสือ ตร. (สงป.ก.) ที่ ๐๐๑๐.๒๗/๖๗ ลง ๗ ก.ย.๕๘ ๒๖
เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเก็บรักษาเงินประกันในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงาน
ยึดไว้ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
- ๕.กองคดี กรมตำรวจ ที่ ๐๕๐๓/๒๑๙๒๓ ลง ๑๘ ส.ค.๒๓ ๒๗
เรื่อง หลักเกณฑ์การคืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒
- ๖.กองคดี กรมตำรวจ ที่ ๐๖๐๖.๖/๑๕๓๒๐ ลง ๓ พ.ย.๕๐ ๒๙
เรื่อง การคืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๕๐
- ๗.ประกาศ คสช.ฉบับที่ ๘๗/๕๗ ลง ๑๐ ก.ค.๕๗ ๓๐
เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่สามารุใช้หรือนำมาประกอบ
เพื่อใช้เล่นการพนัน
- ๘.หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒/๑๔๗๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๕๗ ๓๒
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีและเก็บรักษาตุ้เกมไฟฟ้าที่เป็น
ของกลางในคดีอาญา
- ๙.หนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๓๗๘ ลง ๑๘ ก.ค.๕๗ ๓๔
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่สามารุใช้หรือนำมาประกอบ
เพื่อใช้เล่นการพนัน
- ๑๐.คำสั่ง ตร. ที่ ๕๒๗/๕๗ ลง ๒๙ ก.ย.๕๗ ๓๗
เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง
- ๑๑.ข้อบังคับการเก็บของกลางกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๘๐ ๔๐

ลักษณะ ๑๕
ของกลางและของส่วนตัวผู้ต้องหา
บทที่ ๑
ของกลาง

ข้อ ๔๑๓ คำว่า “ของกลาง” นั้นหมายความว่าวัตถุใด ๆ หรือทรัพย์สินซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงานโดยอำนาจแห่งกฎหมาย หรือโดยหน้าที่ในทางราชการและยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

(๑) ของกลางในคดีอาญา คือ สิ่งของที่เกี่ยวข้องต้องจัดการทางคดีอาญา เช่น สิ่งของที่บุคคลมิไว้ใช้เป็นความผิดหรือสิ่งของที่ใช้เป็นหลักฐานพิสูจน์ความผิด

(๒) ของกลางอย่างอื่น คือ ของกลางที่ไม่เข้าอยู่ในลักษณะของกลางในคดีอาญา เช่น ของที่เก็บตก หล่น หลุด ลอยได้ เป็นต้น

ข้อ ๔๑๔ การเก็บรักษาและจำหน่ายของกลางในเขตตำรวจนครบาล ให้เป็นหน้าที่ของสารวัตรหรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้เก็บรักษาของกลาง เว้นแต่

(๑) ของกลางในคดีอาญานี้มีข้อโต้แย้งถึงตำหนิรูปพรรณหรือตามรูปคดีที่ศาลจะต้องนำออกพิจารณาเรื่อย ๆ ไป และของกลางไม่ใช่ของมากใหญ่โตหรือเป็นปศุสัตว์ หรือสัตว์พาหนะ เมื่อพนักงานอัยการขอให้ส่งของกลางนั้น ก็ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้จัดการส่ง

(๒) ของกลางในคดีอาญา ซึ่งเกี่ยวแก่กรรมในกระทรวงใด มีระเบียบหรือข้อตกลงไว้โดยเฉพาะ เช่น เรือ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ฝิ่น สุรา ยาสูบ ป่าไม้ ยาเสพติดให้โทษ น้ำมันเบนซิน หรือของกลางในการกระทำผิดพระราชบัญญัติศุลกากร ฯลฯ ก็ให้ปฏิบัติไปตามระเบียบหรือข้อตกลงนั้น ๆ

ข้อ ๕๑๕ ของกลางที่ศาลเป็นผู้เก็บรักษานั้น เมื่อศาลเห็นว่าหมดความจำเป็นที่จะเก็บรักษาไว้ต่อไป ศาลจะแจ้งให้พนักงานอัยการแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไปรับของกลางมาเก็บรักษา ก็ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนที่ส่งของกลางไปจัดการรับมาเก็บรักษาไว้ต่อไป เมื่อคดีถึงที่สุดศาลสั่งหรือพิพากษาเกี่ยวกับของกลางนั้นอย่างไร ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนจัดการตามคำสั่ง หรือคำพิพากษาศาลต่อไป คือ

(๑) ถ้าของกลางยึดไว้ที่สถานีตำรวจก็ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนจัดการขายทอดตลาด หรือส่งคืนให้แก่ผู้มีสิทธิรับคืนไปตามคำพิพากษานั้น ๆ ในเวลาอันควร

(๒) ถ้าของกลางนั้นศาลสั่งคืนเจ้าของ ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนจัดการติดต่อนำเจ้าของไปขอรับจากศาล หรือไปรับจากศาลเองแล้วลงบัญชีกับรายงานประจำวันให้เจ้าของลงนามรับไปก็ได้ เว้นไว้แต่ของกลางนั้น เจ้าของไปรับคืนจากศาลเอง

ถ้าศาลมิได้สั่งการเกี่ยวแก่ของกลาง ก็ให้ผู้รักษาติดต่อกับพนักงานอัยการผู้ว่าคดีนั้นยื่นคำร้องของคำสั่งศาลเกี่ยวแก่ของกลางนั้นต่อไป ถ้าศาลสั่งว่าของกลางนั้นเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการ ก็พิจารณาดำเนินการไปตามความเหมาะสมได้

ข้อ ๕๑๖ ของกลางสิ่งใด ที่จะขายทอดตลาด ถ้าเห็นว่าของกลางนั้นเป็นประโยชน์ใช้ในราชการตำรวจได้ ให้สารวัตรหรือผู้รักษาการแทน รายงานเสนอเหตุผลไปยังผู้บังคับการ หรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้พิจารณาสั่งก่อนขายทอดตลาด

ข้อ ๕๑๗ การขายทอดตลาดของกลาง ให้ตั้งกรรมการประกอบด้วย สารวัตรหรือผู้รักษาการแทนเป็นประธาน และมีนายตำรวจสัญญาบัตร ๑ นาย ชั้นประทวน ๑ นาย เป็นกรรมการพิจารณาขายให้ได้ราคาใกล้เคียงกับราคาท้องตลาดในขณะนั้น

ถ้าไม่ต้องการยึดของกลางมาแต่ต้องการอายัดไว้ ให้พนักงานสอบสวน ทำหลักฐานอายัดไว้กับนายสถานีรถไฟ สิ่งที่อายัดให้ทำเครื่องหมายและติดตราไว้ เป็นสำคัญทำบันทึกรายละเอียดสิ่งของที่อายัด ๒ ฉบับ ลงนามผู้รับผู้มอบ พยาน แล้วยึดถือไว้คนละฉบับ

ของกลางที่ยึดมาทำการสอบสวนนั้น ถ้าหาเจ้าของไม่ได้ เมื่อขายทอด ตลาดของกลางแล้ว ให้สารวัตรหรือผู้บังคับกองหรือผู้รักษาการแทนส่งเงินที่ ขายของกลางไปให้ ค่าระวางและอื่นๆ อันผู้ส่งจะพึงต้องชำระแก่องค์การรถไฟ ตามระเบียบ แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่ขายทอดตลาดได้

ถ้าจำเป็นจะต้องคืนสิ่งของกลางให้แก่เจ้าของรับไปให้คืนแก่เจ้าหน้าที่ องค์การรถไฟที่ตำรวจไปยึดสิ่งของกลางนั้นมา

การยึดของกลางห้ามไม่ให้ยึดระหว่างทาง ให้ตำรวจควบคุมไปถึงสถานี ปลายทางที่จะเอาของลง เว้นไว้ในกรณีจำเป็น จึงให้จัดการยึดหรืออายัดกับ นายสถานีใดสถานีหนึ่งก็ได้

๔๒๒ การเก็บรักษาของกลางในหน้าที่ตำรวจภูธร ให้ผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจหรือผู้รักษาการแทนส่งมอบของกลางให้นายอำเภอ ซึ่งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้เก็บรักษาไว้ ตามข้อบังคับการเก็บรักษาของ กลางของกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๐ เว้นแต่ของกลางที่เป็น ปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะ หรือยานพาหนะ หรือของใหญ่โตไม่สะดวกแก่การส่ง มอบ ให้ผู้บังคับกองหรือหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้รักษาการแทนเป็นผู้เก็บ รักษาไว้ จนกว่าจะได้รับคำสั่งของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็น หัวหน้าพนักงานสอบสวน ซึ่งวิธีเก็บรักษาให้ปฏิบัติตามข้อบังคับการเก็บรักษา ของกลางของกระทรวงมหาดไทยโดยอนุโลม (ดูแจ้งความที่ ๑๒/๒๕๐๔ ประกอบด้วย)

ลักษณะ ๑๕

ของกลางและของส่วนตัวผู้ต้องหา

บทที่ ๑

ของกลาง

๑๓๑

ข้อ ๔๑๘ การเก็บรักษาของกลาง ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ของกลางสิ่งใดมาถึงสถานีตำรวจ ให้พนักงานสอบสวน จดรูปพรรณสิ่งของลงในรายงานประจำวัน และสมุดชดเชยทรัพย์สินของกลาง แล้วเขียนเลขลำดับที่ชดเชยทรัพย์สินไว้กับสิ่งของนั้น ให้มั่นคง อย่าให้หลุด หรือสูญหายได้ และเก็บของกลางไว้ในหีบหรือตู้เก็บของกลาง ใต้อุญแจ ให้เรียบร้อย เว้นแต่ของกลางนั้นมีค่ามาก เช่น เครื่องเพชร เครื่องทองรูปพรรณ เงินจำนวนมาก หรือเอกสารสำคัญต่าง ๆ หากเก็บรักษาที่สถานีตำรวจจะไม่มั่นคง ในกรุงเทพมหานคร ให้ส่งของกลางนั้น ไปฝากไว้ที่หน่วยงานผู้เบิกค้นสังกัด แต่หากเก็บรักษาไว้ที่หน่วยงานผู้เบิกค้นสังกัด จะไม่มั่นคง ให้ส่งของกลางนั้น ไปฝากไว้ที่กองการเงิน ตำรวจแห่งชาติ ในลักษณะหีบห่อ

การยึด การมอบ การรับคืนของกลาง ให้ผู้ยึด ผู้มอบ ผู้รับลงชื่อไว้ในสมุดชดเชยทรัพย์สินของกลาง และรายงานประจำวันเป็นสำคัญ

(ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยของกลางและของส่วนตัวผู้ต้องหา (ฉบับที่ .๔) พ.ศ. ๒๕๔๔
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘)

ทำลายต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยารายงานผลการทำลายให้กระทรวงสาธารณสุขทราบ

(๒) ในระดับจังหวัดเมื่อคณะทำงานทำลายยาเสพติดให้โทษของกลางดำเนินการทำลายยาเสพติดให้โทษของกลางเสร็จแล้ว ให้คณะทำงานดังกล่าวรายงานผลการทำลายต่อคณะกรรมการระดับจังหวัด แล้วให้คณะกรรมการระดับจังหวัดรายงานผลการทำลายให้กระทรวงสาธารณสุขทราบ และแจ้งผลการทำลายดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทราบด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(ลงชื่อ) คำนธ ฅ ลำพูน

(นายคำนธ ฅ ลำพูน)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๐๖ ง วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑)

บทที่ ๕

การปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำการยึดรถของกลางในคดีอาญาไว้เป็นจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจัดหาสถานที่เก็บรักษาไม่เพียงพอ และหากเจ้าหน้าที่ตำรวจเก็บรักษาไว้เป็นเวลานาน หรือมอบให้ผู้อื่นเก็บรักษาไว้ย่อมเสี่ยงต่อความเสียหายหรือเป็นเหตุให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินส่วนกับค่าของรถของกลาง จึงเป็นการสมควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลางไว้ดังนี้

ข้อ ๑ “รถ” หมายถึง รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ รถใช้งานเกษตรกรรม รถจักรยาน เกวียน รถลาก รถจิ้ง

ข้อ ๒ “รถของกลาง” หมายถึง รถซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงาน โดยอำนาจแห่งกฎหมายหรือโดยหน้าที่ในทางราชการ และยึดไว้เพื่อพิสูจน์ในทางคดีหรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

ข้อ ๓ การจะใช้อำนาจยึดรถของกลางไม่ว่ากรณีใด เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องคำนึงด้วยว่ามีกฎหมายให้อำนาจที่จะยึดไว้เป็นรถของกลางได้เพียงใดหรือไม่ ในกรณีที่มีการโต้แย้งกรรมสิทธิ์รถของกลาง เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ควรยึดรถของกลางไว้ แต่ให้แนะนำคู่กรณีไปดำเนินการฟ้องร้องกันเองทางศาล สำหรับรถของกลางนั้นให้พนักงานสอบสวนบันทึกเหตุผลที่ไม่ยึดรถของกลางรวมทั้งพฤติการณ์แห่งเรื่องไว้ให้ปรากฏในบันทึกรายงานประจำวันด้วย

กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจยึดรถของกลางไว้แล้ว ให้ผู้ยึดหรือผู้จับกุมรีบนำรถดังกล่าวส่งพนักงานสอบสวนโดยด่วน หากนำส่งล่าช้าให้บันทึกเหตุผลในการนำส่งล่าช้าไว้ด้วยและให้พนักงานสอบสวนประกาศหาเจ้าของหรือผู้มีสิทธิเพื่อมาขอรับรถคืนไป

ข้อ ๔ ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง

๔.๑ สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สารวัตรใหญ่ หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน หรือผู้รักษาการณ์ในตำแหน่ง หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี

๔.๒ สำหรับในจังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ รองผู้บังคับการ (ทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด) จังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด...เขต สารวัตรใหญ่ หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน หรือผู้รักษาการณ์ในตำแหน่ง หรือผู้รักษาการณ์แทน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนแล้วแต่กรณี

๔.๓ ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง ตามข้อ ๔.๑ และ ๔.๒ เก็บรักษาของกลางไว้ภายในบริเวณสถานที่ทำการของตนหรือสถานที่อื่นใดตามที่ผู้กำกับการตำรวจนครบาล, รองผู้บังคับการ(ทำหน้าที่หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด)จังหวัด, ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด, ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด...เขตกำหนดแล้วแต่กรณี

โดยการเก็บรักษาให้ใช้ความระมัดระวังตรวจตรารถของกลางให้เป็นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่จะสามารถรักษาไว้ได้

ในกรณีจำเป็นอธิบดีกรมตำรวจอาจกำหนดสถานที่เก็บรักษารถของกลางไว้เป็นกาลเฉพาะก็ได้

(ความในข้อ ๔ แก้ไขโดยระเบียบกรมตำรวจ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕)

ข้อ ๕ เมื่อพนักงานสอบสวนได้ประกาศหาเจ้าของ หรือผู้มีสิทธิรับรถคืนครบกำหนด ๖ เดือนนับแต่วันยึดรถแล้ว และพนักงานสอบสวนเห็นว่ารถของกลางนั้นอาจหวนงำเข้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินและไม่เป็นประโยชน์ในการพิสูจน์ทางคดีต่อไป ก็ให้เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติขายทอดตลาดดำเนินการขายทอดตลาด ตามข้อ ๑๕ แต่ก่อนจะขายทอดตลาด พนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการตามข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๐ แล้ว

ในกรณีที่มีการโต้แย้งกรรมสิทธิรถของกลาง และเมื่อคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ให้พนักงานสอบสวนฟังผลการพิจารณาของศาลก่อนแล้วจึงจะดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ต่อไป

ข้อ ๖ ให้พนักงานสอบสวนและผู้นำส่งรถของกลางลงบันทึกไว้ในรายงานประจำวันให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับรถของกลาง อันจะเป็นเหตุให้เจ้าของหรือผู้มีสิทธิจะรับรถของกลางคืนนั้นทราบว่าเป็นรถของตนและสามารถพิสูจน์ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๒๗ วรรคสอง ข้อความในบันทึกให้มีรายการ ดังต่อไปนี้

- ๖.๑ ลักษณะรถ
- ๖.๒ หมายเลขทะเบียนรถ
- ๖.๓ ประเภทรถ
- ๖.๔ ชื่อ ชนิดรถ (แบบ/รุ่น/ปีที่ผลิต)
- ๖.๕ สี (ถ้ามีหลายสีให้ลงรายละเอียดให้ชัดเจน)

๖.๖ เลขหมายเครื่องยนต์และเลขหมายตัวถังรถ รวมทั้งตำแหน่งที่อยู่ของเลขหมายดังกล่าว

๖.๗ อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวรถของกลาง เช่น วิทยุ เครื่องเสียง เครื่องมือ ล้ออะไหล่ เป็นต้น

๖.๘ รายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อบ่งชี้ลักษณะของรถ

ข้อ ๗ ในระหว่างดำเนินการตามข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนหาผู้ที่เป็นเจ้าของรถหรือที่มาของรถโดยมิชักช้า และดำเนินการดังต่อไปนี้

๗.๑ ตรวจสอบแผนป้ายทะเบียนรถ

๗.๒ ตรวจสอบใบคู่มือจดทะเบียนรถ

๗.๓ ตรวจสอบป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีประจำปี

๗.๔ สอบถามไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ ว่ามีการแจ้งหายที่ใดหรือไม่ ถ้ามีการแจ้งหายในท้องที่ของสถานีตำรวจใด ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบติดต่อกับท้องที่นั้นให้นำหลักฐานการแจ้งหายมาแสดงเพื่อขอรับรถหรือพิสูจน์ความเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้มีสิทธิมาขอรับรถต่อไป

ให้กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ ดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผลการดำเนินการให้พนักงานสอบสวนทราบโดยมิชักช้า

ข้อ ๘ หากปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นเจ้าของรถหรือผู้มีสิทธิจะรับรถก็ให้ติดต่อผู้นั้นมาขอรับรถคืนไป

ข้อ ๙ หากผลการตรวจสอบปรากฏว่ายังไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของรถหรือผู้มีสิทธิขอรับรถ ให้พนักงานสอบสวนผู้นั้นรับผิดชอบ หรือให้สารวัตรใหญ่ หรือสารวัตรที่เป็นหัวหน้ารับผิดชอบหน่วยงาน หรือสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอหรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง หรือผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ดำเนินการโดยเร่งด่วน ดังนี้

๙.๑ กรณีไม่มีแผ่นป้ายทะเบียนรถ ต้องตรวจสอบเลขหมายเครื่องยนต์ เลขหมายตัวถังรถ แล้วแจ้งเลขหมายดังกล่าวพร้อมชื่อ ชนิดรถ (แบบ/รุ่น/ปีที่ผลิต) ชื่อเครื่องยนต์เพื่อตรวจสอบไปยัง

๙.๑.๑ กรมการขนส่งทางบก

๙.๑.๒ บริษัทตัวแทนจำหน่าย

๙.๑.๓ บริษัทผู้ผลิต

๙.๑.๔ กองทะเบียนประวัติอาชญากร กรมตำรวจ

๙.๑.๕ ศูนย์ประมวลข่าวสารกรมตำรวจ

๙.๒ กรณีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเลขหมายเครื่องยนต์ หรือเลขหมายตัวถังรถ ต้องนำรถของกลางส่งกองพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจ หรือ กองกำกับการตำรวจวิทยาการ กองบังคับการตำรวจภูธร เพื่อตรวจสอบเลขหมายที่แท้จริง ถ้าทราบเลขหมายแล้วก็ให้ดำเนินการตรวจสอบตามข้อ ๙.๑ เพื่อทราบตัวเจ้าของรถต่อไป ถ้าไม่ทราบเลขหมายที่แท้จริงให้ส่งรถของกลางไปให้บริษัทผู้ผลิต เพื่อตรวจสอบเลขหมายที่แท้จริงต่อไป และผลการตรวจสอบของบริษัทตัวแทนจำหน่าย หรือบริษัทผู้ผลิตไม่ปรากฏว่ามีบริษัทใดเป็นผู้นำเข้าหรือเป็นผู้ผลิต ก็ให้ตรวจว่าเป็นรถที่มีผู้นำเข้าโดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์หรือไม่ หากไม่ปรากฏหลักฐานการเสียภาษีศุลกากรก็ให้ส่งรถของกลางดังกล่าวให้กรมศุลกากรดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรต่อไป

ข้อ ๑๐ การตรวจสอบหลักฐานหรือส่งรถของกลางไปตรวจพิสูจน์ตามข้อ ๗ และข้อ ๙ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลา ๓ เดือน นับแต่วันยึดรถหากไม่เสร็จสิ้นภายในกำหนดให้เสนอขออนุมัติขยายเวลาต่อผู้มีอำนาจอนุมัติขยายทอดตลาดตามข้อ ๑๑ เพื่อพิจารณาสั่งการหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ดำเนินการขายทอดตลาดไป

ข้อ ๑๑ เมื่อได้ประกาศหาเจ้าของหรือผู้มีสิทธิตามข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และดำเนินการตามข้อ ๙ แล้ว ไม่มีบุคคลใดมาแสดงความเป็นเจ้าของรถของกลางดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนทำความเข้าใจเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจอนุมัติขยายทอดตลาด ดังนี้

๑๑.๑ เขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้บังคับการหรือเทียบผู้บังคับการ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติขายทอดตลาดและให้ผู้มีอำนาจอนุมัติขายทอดตลาดตั้งคณะกรรมการขายทอดตลาดไม่น้อยกว่า ๓ นาย ประกอบด้วยสารวัตรชั้นไปอย่างน้อย ๑ นาย และกรรมการอื่นๆ ต้องเป็นนายตำรวจสัญญาบัตรร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินการขายทอดตลาด

(ความใน ๑๑.๑ แก้ไขโดยระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗)

๑๑.๒ สำหรับในจังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนที่ ๓ หมวด ๑ ว่าด้วยวิธีการขายทอดตลาด

ข้อ ๑๒ ก่อนขายทอดตลาดให้คณะกรรมการขายทอดตลาดตามข้อ ๑๑.๑ ดำเนินการประเมินราคาจากห้างร้านอย่างน้อย ๓ ร้าน เพื่อใช้พิจารณาเปรียบเทียบราคากลาง

ข้อ ๑๓ สำหรับวิธีการขายทอดตลาดให้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่ว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๔ เมื่อขายทอดตลาดได้เงินจำนวนเท่าใดให้นำเงินดังกล่าวฝากไว้ที่กองการเงิน กรมตำรวจ หรือคลังจังหวัด เมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๒๗ ยังไม่มีผู้ใดแสดงความเป็นเจ้าของ ให้เงินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินหากระหว่างนั้นมีผู้มาแสดงความเป็นเจ้าของรถของกลาง ให้ตรวจสอบหลักฐานให้แน่ชัดแล้วให้คืนเงินดังกล่าวแก่ ผู้นั้น โดยขออนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติขายทอดตลาดตามข้อ ๑๑ เสียก่อน

ข้อ ๑๕ เมื่อได้รับรายงานจากพนักงานสอบสวนตามข้อ ๕ ว่ารถของกลางนั้น หากนำเข้ามาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินและไม่เป็นประโยชน์ในการพิสูจน์ทางคดีต่อไป ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติขายทอดตลาดตามข้อ ๑๑ พิจารณา หากเห็นชอบด้วยก็ให้ดำเนินการขายทอดตลาดรถของกลางนั้นตามวิธีการดังกล่าวข้างต้น”

(ระเบียบกรมตำรวจ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลาง พ.ศ. ๒๕๓๒ ลงวันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๒)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ -สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. 0-2205-3466

ที่ 0004.6/ 12112 วันที่ ๑๖ กันยายน 2545

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจ

พข.ก.,น., ก. 1-9 และ จตร.

ด้วย คณะกรรมการการตำรวจ สถานีแทนราษฎร ได้เชิญผู้แทน คร. ไปชี้แจงในการประชุม เมื่อ 13 ต.ค. 2545 คณะกรรมการได้ให้ข้อสังเกตว่า จากการ ออกรวบรวมสถานีตำรวจของคณะกรรมการ เนื่องจากได้รับการร้องเรียนจากประชาชน ว่าบริเวณสถานีตำรวจมีรถที่เจ้าหน้าที่ตำรวจยึดมาจอดไว้เป็นจำนวนมากในลักษณะไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ทำให้ไม่มีสถานที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อราชการถือว่าเป็นการไม่ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อีกทั้งการจอดรถดังกล่าวเป็นการจอดทิ้งไว้เป็นเวลาด นานตากแดดตากฝน ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายต่อรถได้ ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาอาจจะ ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น คณะกรรมการได้เร่งรัดให้ ตร. หมายตกรการ เพื่อดำเนินการกับรถที่จอดไว้ที่สถานีตำรวจต่าง ๆ ให้ได้รับการดูแลรักษาเพื่อไม่ให้เกิด ความเสียหายแก่ไม่จอดไว้ในลักษณะดังกล่าว ซึ่ง ตร. เลขมีหนังสือที่ 0608.21/ว 2094 ลง ๑ มี.ค.2533 ได้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ถือปฏิบัติตาม ระเบียบการตำรวจเกี่ยว กับคดี ลักษณะ 15 บทที่ ๑ ว่าด้วยคารปฏิบัติเกี่ยวกับรถของกลางที่จอดทิ้งไว้ตามสถานี ตำรวจเป็นจำนวนมาก ทำให้เสียพื้นที่ในการเก็บรักษาไว้แล้ว

ปรากฏว่ายังมีได้มีการปฏิบัติตามหนังสือกำชับดังกล่าวอย่างเคร่งครัด จึงกำหนดให้หัวหน้าสถานีตำรวจ เร่งดำเนินการกับรถที่จอดไว้ตามสถานีตำรวจ ดังนี้

1. ให้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบรถที่ยึดไว้ที่สถานีตำรวจ แล้วจัดทำ บัญชีแต่ละประเภทดังนี้

1.1 รถที่ยึดไว้เพื่อตรวจสอบ

1.2 รถที่ยึดไว้เป็นของกลางเพื่อประกอบคดี

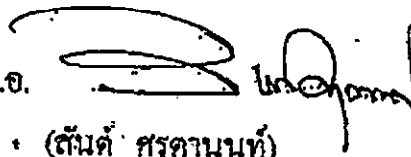
/2. ให้จัดสถานที่...

2. ให้จัดสถานที่สำหรับเก็บรักษารถตาม 1 ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย หากสถานที่ที่จัดไว้เพื่อเก็บรักษารถที่สถานีตำรวจไม่เพียงพอ ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ทัศนยะ 15 ของกลางและของส่วนตัวผู้ต้องหา บทที่ 1 ข้อ 418 (11) วรรคสอง โดยจัดเข้าสถานที่เก็บรักษารถของกลาง และให้ดำเนินการตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยการพัสดุ

3. กรณีที่หมดความจำเป็นที่จะเก็บรักษาไว้ให้แจ้งผู้มีสิทธิมารับรถคืนไป หรือเป็นกรณีที่จะต้องทำการจำหน่าย ก็ให้ดำเนินการจำหน่าย แล้วเก็บรักษาเงินไว้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการขยทอดตลาด ตาม ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ทัศนยะ 15 บทที่ 11, 12, 13, และ 14

จึงแจ้งจงเพื่อสังการให้ทุกสถานีตำรวจ ดำเนินการในกรณีดังกล่าว โดยเคร่งครัด ให้สัมฤทธิ์ผลโดยเร็ว ทั้งนี้ให้ผู้บังคับบัญชาและ จต. ตรวจสอบเร่งรัดการดำเนินการ หากสถานีตำรวจใดไม่ดำเนินการ ให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยต่อไป

พล.ต.อ.

(สันต์ สุรตานนท์)

สบ.ตร.

๑๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๗/๒

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๒๑๕๗ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
ในระหว่างการดำเนินคดี

ผบช.น., ภ.๑-๙, ศชต., ก., ปส., สตม., กมค. และ จตร.(หน.จต.)

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ.๒๕๕๐ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้มิลิทธิเรียกร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ อาจยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี เพื่อขอรับสิ่งของนั้น ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ก็ได้ ประกอบกฎกระทรวง กำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนดวิธีการยื่นคำร้อง การพิจารณาและการอนุญาต การส่งคืนสิ่งของในการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นไปโดยถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้พนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง กำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ พ.ศ.๒๕๕๓ โดยเคร่งครัด

๒. การพิจารณาและการอนุญาต เมื่อมีคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือพนักงานสอบสวนซึ่งปฏิบัติหน้าที่เวรสอบสวนในขณะนั้น รับคำร้องและเป็นผู้สัญญาประกัน แล้วรีบเสนอคำร้องพร้อมด้วยสัญญาประกันและบันทึกเสนอสัญญาประกันไปยังผู้มีอำนาจโดยเร็ว

ผู้กำกับการ สารวัตรใหญ่ สารวัตรหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานระดับกองกำกับการ หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตคืนสิ่งของนั้น

๓. คำร้องขอคืนสิ่งของ สัญญาขอคืนสิ่งของและสัญญาประกัน บันทึกเลขขอ
สัญญาประกัน หนังสือแจ้งการขอรับสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ให้ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องทราบ ให้ใช้ตามแบบท้ายบันทึกนี้

๔. ในการพิจารณาคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือ
ใช้ประโยชน์ ผู้มีอำนาจอนุญาตตามข้อ ๒ จะต้องมีคำสั่งโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๗ วัน
นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถมีคำสั่งได้ภายในกำหนดระยะเวลา
ดังกล่าว ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบโดยไม่ชักช้า

๕. ในกรณีได้ส่งสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณาแล้ว
หากมีผู้มายื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
ให้พนักงานสอบสวนแจ้งหรือแนะนำผู้ร้องให้ไปยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ เมื่อพนักงาน
อัยการสั่งการเกี่ยวกับสิ่งของเป็นอย่างไรก็ให้ปฏิบัติไปตามนั้น แต่การทำสัญญาประกันใน
ชั้นพนักงานอัยการเป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการ

๖. ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตส่งคืนสิ่งของตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
หรือส่งสิ่งของคืนก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ให้พนักงานสอบสวน
ผู้รับผิดชอบ หรือพนักงานสอบสวนซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบในขณะนั้น เป็นผู้รับคืนโดย
ให้ตรวจสอบสภาพ ร่องรอยและความถูกต้องของสิ่งของนั้น และจัดทำบันทึกให้ผู้รับ
อนุญาตลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน กรณีพบว่ามี การเปลี่ยนแปลง แก้วไข หรือกระทำด้วยประการ
ใดๆ ที่ทำให้การใช้เป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ในทางคดีเปลี่ยนแปลงไปและเข้าข่ายเป็น
ความผิดทางอาญาก็ให้พิจารณาดำเนินคดีแก่ผู้รับผิดชอบนั้นตามกฎหมาย

๗. การเก็บรักษาเงินประกัน หลักทรัพย์ประกัน การดำเนินการเกี่ยวกับกรณี
มีบุคคลเป็นประกัน และการบังคับสัญญาประกันรวมทั้งการดำเนินการทั้งหลายอื่น
ที่เกี่ยวข้อง ให้นำระเบียบ คำสั่งว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

พล.ต.อ.
(วิเชียร พจน์โพธิ์ศรี)

ผบ.ตร.

บันทึกเสนาอสังญาประกัน

เรียน.....

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....พนักงานสอบสวนได้ยึด
สิ่งของ ดังนี้

๑.....

๒.....

ฯลฯ

ไว้ประกอบการสอบสวนตามบัญชียึดทรัพย์ที่.....คดีอาญาที่.....

คดีระหว่าง.....ผู้กล่าวหา.....ผู้ต้องหา ข้อหา.....

เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....ที่ตำบล/
แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

บัดนี้.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต
.....จังหวัด.....ได้ยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของดังกล่าวข้างต้น

ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ซึ่งมีข้อพิจารณา ดังนี้

๑. ความผิดที่ต้องหาเป็นความผิดตาม.....

มีโทษจำคุก.....ปรับ.....หรือ.....

๒. เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนที่ต้องนำสิ่งของไปดูแลรักษา
หรือใช้ประโยชน์

๓. ความเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงต่อความเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปลอม
หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งที่จะนำไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

.....
.....

๔. ผู้ยื่นคำร้องได้วางหลักประกันคือ.....
ความน่าเชื่อถือของหลักประกัน.....

๕. ความน่าเชื่อถือของผู้ที่จะนำไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
.....

๖. คำคัดค้านของผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้
.....

๗. การดำเนินการตรวจพิสูจน์ บันทึกรายละเอียด ร่องรอย หรือตำหนิ
 รูปพรรณของสิ่งของ ภาพถ่าย หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อเป็นหลักฐาน
 ยืนยันความถูกต้องแท้จริงของสิ่งของนั้น เพื่อใช้ในการพิสูจน์ทางคดี

๘. พฤติการณ์แห่งคดี.....

๙. ความเห็น.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

C

C

คำร้องขอคืนสิ่งของ

สถานีตำรวจ

วันที่.....เดือนพ.ศ.

ข้าพเจ้า.....อายุปี

อยู่บ้านเลขที่.....

มีความประสงค์ขอคืนสิ่งของ ซึ่งเจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ตามคดีอาญา/จราจร ที่...../.....ดังนี้

๑. สิ่งของที่ประสงค์จะขอคืน

๑.๑

๑.๒.....

๑.๓.....

๒. เหตุผล ความจำเป็นและความเร่งด่วน ที่ร้องขอคืนสิ่งของไปดูแลรักษา หรือใช้ประโยชน์.....

๓. ระยะเวลาที่นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์.....

๔. ผู้ที่จะดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งของ คือ.....

๕ สถานที่ที่นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์.....

๖ หลักฐานในการแสดงสิทธิในสิ่งของที่ขอคืน.....

โดยข้าพเจ้ามีหลักทรัพย์ตามบัญชีท้ายสำนวนนี้

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง

(.....)

สัญญาประกันและรับมอบสิ่งของ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....
อยู่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ทำสัญญาประกันให้ไว้แก่พนักงานสอบสวน (สถานี)
มีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้าได้รับประกัน.....ซึ่ง
เป็นของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ประกอบการสอบสวนคดีอาญา/ จราจร ที่.....
ไปจากเจ้าพนักงานสอบสวน และสัญญาว่า จะดำเนินการดังนี้

๑.๑ ส่งคืนสิ่งของที่ประกันไปเมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับ
อนุญาตหรือตามกำหนดที่พนักงานสอบสวนแจ้งให้ส่งคืน

๑.๒ ไม่จำหน่าย จ่าย โอน กรรมสิทธิ์สิ่งของที่ประกันในระหว่าง
สัญญาประกัน

๑.๓ ไม่ทำให้สิ่งของที่ประกันไปเกิดความเสียหาย สูญหาย ชำรุด
บกพร่อง ถูกทำลาย หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง อันจะทำให้การใช้เป็นพยานหลักฐาน
เพื่อพิสูจน์ทางคดีเปลี่ยนแปลงไป

๑.๔ ไม่นำสิ่งของที่ประกันไปใช้ในการกระทำความผิดใด ๆ อีก

ข้อ ๒. ข้าพเจ้าขอประกันสิ่งของเป็นเวลา.....
และจะนำสิ่งของที่ประกันไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ที่.....
โดยมี.....เป็นผู้ดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

ข้อ ๓. ถ้าข้าพเจ้าผิดสัญญาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอมใช้เงิน (ตัวเลข)
.....(ตัวหนังสือ).....

ข้อ ๔. เพื่อเป็นหลักประกันข้าพเจ้าได้นำ(หลักทรัพย์ที่
นำมาประกัน) ให้พนักงานสอบสวนไว้ และรับรองว่าทรัพย์สินเหล่านี้เป็นกรรมสิทธิ์
ของข้าพเจ้า/ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ และไม่ได้อยู่ในภาวะติดพันใด ๆ

ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในสัญญานี้ดีตลอดแล้ว

ลงชื่อ.....ผู้ประกัน/ผู้รับสิ่งของ

ลงชื่อ.....ผู้รับสัญญา

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยานผู้เขียน

กำหนดวันเวลาให้ผู้ประกันส่งสิ่งของต่อผู้ให้ประกัน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เวลา	สถานที่ส่ง	ลายมือชื่อ ผู้ประกันทราบ จำนวน

บัญชีทรัพย์สินของผู้ประกันซึ่งรับรองว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ประกันแต่เพียงผู้เดียว
และไม่อยู่ในภาวะติดพันใด ๆ

ลำดับ	รายการ ทรัพย์สิน	จำนวน	ราคา		รวมราคา		หมายเหตุ
			บาท	ส.ด.	บาท	ส.ด.	

ลงชื่อผู้ประกัน

ที่ ดช /...

สถานีตำรวจ.....

.....

.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งการขอประกันสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
เรียน(เจ้าของหรือผู้มีกรรมสิทธิ์ ผู้ซึ่งมีสิทธิในการใช้ ครอบครอง ยึดหน่วง หรือสิทธิ
เรียกร้องอื่นตามที่กฎหมายรับรอง รวมถึงผู้เช่าซื้อ ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก หรือผู้จัดการ
มรดก ผู้ต้องหา หรือผู้เสียหาย).....

ด้วย พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจ.....

ได้ยึด..... ให้ประกอบการสอบสวนคดีอาญารাজร ที่...../.....

บัดนี้.....(ผู้ยื่นคำร้องขอประกัน)..... ได้ยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่

เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ระหว่างสอบสวน จากพนักงาน
สอบสวน หากท่านประสงค์จะคัดค้านขอให้ท่านยื่นคำคัดค้านพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ต่อพนักงานสอบสวนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง.....

โทร. ๐

โทรสาร ๐

กฎกระทรวง
กำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
พ.ศ. ๒๕๕๓^๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ และมาตรา ๘๕/๑ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๓
การยื่นคำร้อง

ข้อ ๑ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ได้

- (๑) เจ้าของหรือผู้มีกรรมสิทธิ์
- (๒) ผู้ซึ่งมีสิทธิในการใช้ ครอบครอง ยึดหว่ง หรือสิทธิเรียกร้องอื่นตามที่กฎหมายรับรอง รวมถึงผู้เช่าซื้อ ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดก หรือผู้จัดการมรดก

ผู้ยื่นคำร้องจะต้องแสดงหลักฐานแห่งการเป็นเจ้าของ หรือเอกสารหรือหลักฐานใด ๆ เพื่อแสดงถึงสิทธิที่ตนมีอยู่เหนือสิ่งของนั้น ในกรณีผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิในสิ่งของซึ่งมีเจ้าของกรรมสิทธิ์หลายรายรวมกัน จะต้องแสดงเอกสารหลักฐานแสดงความยินยอมในการร้องขอคืนสิ่งของจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ทุกราย

ข้อ ๒ คำร้องต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) สิ่งของที่ประสงค์จะขอคืน
- (๒) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วน ที่ร้องขอคืนสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
- (๓) ระยะเวลาที่ประสงค์จะนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
- (๔) ผู้ที่จะดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งของ
- (๕) สถานที่ที่นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์
- (๖) หลักฐานในการแสดงสิทธิตามข้อ ๑

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗/ตอนที่ ๓๒ ๖/หน้า ๓๐/๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ข้อ ๓ ในกรณีที่คดีอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานสอบสวน หากสำนวนการสอบสวนได้ส่งไปยังพนักงานอัยการแล้ว ให้ยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ

หมวด ๒
การพิจารณาและการอนุญาต

ข้อ ๔ เมื่อได้รับคำร้องแล้ว ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งโดยไม่ชักช้า

การสังคินสิ่งของจะต้องไม่กระทบถึงการใช้สิ่งของนั้นเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในภายหลัง

ข้อ ๑ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามข้อ ๑ วรรคหนึ่ง ผู้ต้องหา หรือผู้เสียหาย ทราบถึงการยื่นคำร้องขอคืนสิ่งของเท่าที่จะทำได้

ในการพิจารณาคำร้อง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี คำนึงถึงเหตุ ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนที่ต้องนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๒) ความเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงต่อความเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปลอม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง ที่อาจเกิดกับสิ่งของที่จะนำไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๓) ความน่าเชื่อถือของหลักประกัน

(๔) ความน่าเชื่อถือของผู้ที่จะนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๕) ระยะเวลาที่จะนำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์

(๖) ค่าคัดค้านของผู้มีสิทธิยื่นคำร้องตามข้อ ๑ วรรคหนึ่ง ค่าคัดค้านของผู้ต้องหา หรือค่าคัดค้านของผู้เสียหาย

(๗) พหุติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดี

ข้อ ๕ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องหลายรายขอคืนสิ่งของอย่างเดียวกันโดยอ้างสิทธิต่างกันให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรเพื่อพิสูจน์สิทธิของตนก่อนมีคำสั่ง

เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ยื่นคำร้องรายใดเป็นเจ้าของหรือผู้มีสิทธิเหนือสิ่งของดีกว่าผู้อื่น ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งคืนสิ่งของแก่ผู้นั้น

ข้อ ๖ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจมีคำสั่งคืนสิ่งของแก่ผู้ยื่นคำร้องโดยไม่มีประกัน มีประกัน มีประกันและหลักประกัน หรือกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ยื่นคำร้องปฏิบัติเพื่อให้ได้สิ่งของนั้นมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีก็ได้

ข้อ ๗ ในกรณีที่สิ่งของที่ขอคืนมิใช่พยานหลักฐานที่สำคัญในคดีและมีมูลค่าหรือราคาไม่สูง พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจมีคำสั่งคืนสิ่งของนั้นแก่ผู้ยื่นคำร้องโดยไม่มีประกันก็ได้

ข้อ ๘ ก่อนส่งมอบสิ่งของที่มีคำสั่งให้คืน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ไม่มีประกัน ให้ผู้ยื่นคำร้องทำสัญญารับมอบสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์และสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะคืนสิ่งของเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี สั่งให้ส่งคืนสิ่งของ

(๒) กรณีที่มีประกัน ให้ผู้ยื่นคำร้องทำสัญญารับมอบสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์และทำสัญญาประกัน

(๓) กรณีที่มีประกันและหลักประกัน ให้ผู้ยื่นคำร้องทำสัญญารับมอบสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์และทำสัญญาประกัน พร้อมทั้งส่งมอบหลักประกัน

สัญญาตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ยื่นคำร้อง ระยะเวลา และสถานที่ที่อนุญาตให้นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ข้อความยินยอมขอใช้เงินตามจำนวน หรืออัตราที่กำหนดในกรณีที่สิ่งของนั้นชำรุดบกพร่องหรือมีอาจส่งคืนได้ และประกันหรือหลักประกัน สำหรับในกรณีที่เป็นสัญญาประกัน

ข้อ ๙ การเรียกประกันหรือหลักประกันและการกำหนดเงื่อนไขจะต้องมีความเหมาะสมกับความสำคัญของพยานหลักฐานในคดีและมูลค่าของสิ่งของ โดยไม่สร้างภาระแก่ผู้ยื่นคำร้องจนเกินควรแก่กรณี

การกำหนดมูลค่าของสิ่งของเพื่อการเรียกประกันหรือหลักประกัน ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี คำนึงถึงราคาประเมินของทางราชการ หรือมูลค่าหรือราคาตามท้องตลาดของสิ่งของลักษณะเดียวกันนั้น

ในกรณีที่มูลค่าของหลักประกันลดลงหรือต่ำไป ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตหาหลักประกันมาเพิ่มให้ครบมูลค่าเดิมในขณะทำสัญญาประกันหรือให้ดีกว่าเดิม หรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นได้

ข้อ ๑๐ หลักทรัพย์ดังต่อไปนี้ ให้ใช้เป็นหลักประกันได้

- (๑) เงินสด
- (๒) ที่ดินมีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์
- (๓) ที่ดินมีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง
- (๔) ห้องชุดมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์
- (๕) พันธบัตรรัฐบาลไทย
- (๖) หุ่นหรือหุ่นตู้ที่ออกโดยนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (๗) หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอน เช่น สลากออมสิน บัตร

หรือสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ใบรับเงินฝากประจำธนาคาร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่

ธนาคารเป็นผู้ออกตัว เช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายและรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน หนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัยเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนกรณีผิดสัญญาประกัน หรือหลักทรัพย์อื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องใช้หลักทรัพย์ตาม (๒) (๓) หรือ (๔) เป็นหลักประกัน ให้นำ โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุด และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาแสดง หากนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นหลักประกันด้วยต้องแสดงสำเนาทะเบียนบ้านและหนังสือประเมินราคาส่งปลูกสร้างที่นำเช็กล็อประกอบด้วย

ข้อ ๑๑ กรณีมีบุคคลเป็นประกัน บุคคลผู้เป็นประกันต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความประพฤติดีมีฐานะหรือมีรายได้แน่นอน เช่น เป็นข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่น ๆ ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารพรรคการเมือง หรือนายความ และ

(๒) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ยื่นคำร้อง เช่น เป็นผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยทางสมรส หรือบุคคลที่พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเหมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้ประกันได้

ข้อ ๑๒ กรณีมีบุคคลเป็นประกัน ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บุคคลผู้เป็นประกันเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้าง หรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากบุคคลผู้เป็นประกันมีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย

(๒) ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกินสิบเท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(๓) การสั่งคืนสิ่งของให้พิจารณาจากเงินเดือนหรือรายได้ แต่หากวงเงินประกันมี ยอดสูงกว่าวงเงินที่ผู้ประกันมีสิทธิประกันได้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจ กำหนดให้ผู้ยื่นคำร้องวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีบุคคลผู้เป็นประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกันโดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่สิ่งของที่ขอคืนเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในคดี ก่อนคืนสิ่งของ ให้แก่ผู้ได้รับอนุญาต พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี จะต้องจัดให้มีการตรวจ พิสูจน์ บันทึกรายละเอียด ร่องรอย หรือตำหนิรูปพรรณของสิ่งของ ถ่ายภาพ หรือดำเนินการอย่าง หนึ่งอย่างใดเพื่อเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องแท้จริงของสิ่งของนั้นเพื่อใช้ในการพิสูจน์ทางคดี โดย ให้ผู้ได้รับอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองไว้

หมวด ๓
การส่งคืนสิ่งของ

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่มีการกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติ หากผู้ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี อาจสั่งให้ส่งคืนสิ่งของนั้นทันที หรือจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๑๕ ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี แจ้งให้ผู้ได้รับ อนุญาตส่งคืนสิ่งของ เมื่อปรากฏว่า

(๑) มีเหตุจำเป็นต้องใช้สิ่งของนั้นในการสอบสวน หรือแสดงเป็นพยานหลักฐานใน การพิจารณาคดี

(๒) ผู้ได้รับอนุญาตผิดสัญญารับมอบสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ หรือผิด สัญญาประกัน

(๓) คดีถึงที่สุดหรือคดีเสร็จเด็ดขาด และศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้รับหรือให้คืน แก่บุคคลอื่น

(๔) มีการนำสิ่งของไปใช้ในการกระทำความผิดอีก

(๕) ต้องคืนสิ่งของให้แก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิเหนือสิ่งของดีกว่า

(๖) ครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต

(๗) มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งของเสียหาย สูญหาย ถูกทำลาย ปลอม หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง

ข้อ ๑๖ ผู้ได้รับอนุญาตจะส่งคืนสิ่งของก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตก็ ได้

ข้อ ๑๗ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้นำสิ่งของไปดูแลรักษาหรือใช้ ประโยชน์ ถ้าผู้ได้รับอนุญาตเห็นว่าจะต้องนำสิ่งของนั้นไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ต่อไป ให้ผู้ได้รับอนุญาตนั้นเมืหนังสือถึงพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ก่อนครบ กำหนดระยะเวลาดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แจ้งถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องนำสิ่งของไปดูแล รักษาหรือใช้ประโยชน์ต่อไป

ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี พิจารณาเหตุผลและความ จำเป็นตามวรรคหนึ่ง โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามข้อ ๔

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ

โทร. ๒๕๒ - ๗๙๑๓

ที่ ๐๕๐๓/๒๑๙๒๓

วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๓

เรื่อง หลักเกณฑ์การคืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒

ผบช.ก. , น. , ภ. ๑, ๒ , ๓ , ๔

ตามบันทึกกรมตำรวจ ที่ ๐๕๑๑/๑๑๓๑๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕ วางระเบียบปฏิบัติในการคืนรถที่ยึดไว้ตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๙ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๑๕ ไว้แล้ว ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ ออกประกาศใช้โดยยกเลิกพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๑๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมเสียทั้งหมดซึ่งตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒- มาตรา ๗๘ บัญญัติว่า

“ ผู้ใดขับรถหรือขี่หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นความผิดของผู้ขับขี่หรือควบคุมสัตว์หรือไม่ก็ตาม ต้องหยุดรถ หรือสัตว์และให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันทีกับต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุลและที่อยู่ของตนและหมายเลขทะเบียนรถแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์หลบหนีไปหรือไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เกิดเหตุให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขับขี่หลบหนีหรือไม่แสดงตนว่าเป็นผู้ขับขี่จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขับขี่ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกเดือนนับแต่วันเกิดเหตุ ให้ถือว่ารถนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือเกี่ยวกับการกระทำความผิด และให้ตกเป็นของรัฐ ”

ตามบทบัญญัติดังกล่าวผู้ใดขับรถหรือขี่ หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นแล้วหลบหนีไปหรือไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เกิดเหตุกฎหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขับขี่หลบหนีหรือไม่แสดงตนว่าเป็นผู้ขับขี่ไว้จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขับขี่ แต่ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมาแสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกเดือนนับแต่วันเกิดเหตุรถคันดังกล่าวย่อมไม่ตกเป็นของรัฐก็อาจคืนให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองไปได้เมื่อมีเหตุอันสมควร ตามบันทึกกรมตำรวจที่ ๐๕๑๑/๑๑๓๑๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕ ได้วางหลักเกณฑ์ที่ควรพิจารณาคืนรถไว้เป็นทางปฏิบัติแล้วนั้น ปรากฏว่ายังมีหน่วยต่าง ๆ หรือการคืนรถที่ยึดไว้ในกรณีนี้มายังกรมตำรวจอยู่เสมอ ซึ่งกรมตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นว่าตามบันทึกดังกล่าวยังมีปัญหาและไม่รัดกุมพอ และเพื่ออนุวัตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ จึงให้ยกเลิกบันทึกกรมตำรวจที่ ๐๕๑๑/๑๑๓๑๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องและในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองร้องขอรับรถคืนไว้ดังต่อไปนี้

- ๑. เมื่อพนักงานสอบสวนได้จัดการเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์รถของกลางในทางคดีแล้ว
- ๒. มีหลักฐานแสดงว่าผู้ร้องขอรับรถคืนเป็นเจ้าของที่แท้จริง หรือเป็นผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย

หากพนักงานสอบสวนปฏิบัติฝ่าฝืนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ จะพิจารณาดำเนินการไปตาม
บันทึก ตร.ที่ ๐๕๐๓/๑๓๓๔๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๓
จึงซักซ้อมความเข้าใจมาเป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

พล.ต.อ. มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น
(มนต์ชัย พันธุ์คงชื่น)
อ.ตร.

๑ C

๑ C

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ

โทร. ๒๐๕๒๓๕๘

ที่ ๐๖๐๖.๖/ ๑๕๓๒๐

วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง การคืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒

ผบช.ก., น., ภ.๑ - ๙

ตามบันทึกกรมตำรวจ ที่ ๐๕๐๓/๒๑๙๒๓ ลงวันที่ ๑๘ ส.ค.๒๕๒๓ กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่พนักงานสอบสวนในเรื่องการคืนรถยนต์ของกลางตาม พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และได้นำไปประมวลไว้ในประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ ว่าด้วยกรณีบางเรื่องที่มีวิธีปฏิบัติเป็นพิเศษ บทที่ ๓ ว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับรถโดนกัน ชน หรือทับบุคคล หรือทรัพย์สิน ข้อ ๕๐๕ แล้ว นั้น

เนื่องจากมี พ.ร.บ.แบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมโครงสร้างส่วนราชการหลายหน่วย การเรียกชื่อหัวหน้าส่วนราชการก็ย่อมเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับส่วนราชการนั้นโดยเฉพาะอำนาจการสั่งคืนรถยนต์ของกลางในคดีความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังที่กำหนดไว้ใน ๔ (๑) (๒) ของข้อ ๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับรถโดนกัน ชน หรือทับบุคคล หรือทรัพย์สิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔ ลงวันที่ ๔ มี.ค. ๒๕๒๔ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้กำกับการ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ ลงวันที่ ๒๗ ธ.ค. ๒๕๓๖ อนุญาตให้อธิบดีกรมตำรวจยกเลิกแก้ไขเพิ่มเติมประมวลระเบียบการตำรวจทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับคดีและในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดีได้เท่าที่จำเป็นเฉพาะที่อยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ จึงให้แก้ไขคำว่า “ผู้กำกับการ” ใน ๔ (๑) (๒) ของข้อ ๕๐๕ แห่งประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๘ บทที่ ๓ แล้วใช้คำว่า “หัวหน้าสถานีตำรวจหรือสารวัตรหัวหน้าหน่วยงาน” แทน เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

พล.ต.อ. ประชา พรหมนอก

(ประชา พรหมนอก)

อธิบดีกรมตำรวจ

ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ฉบับที่ ๘๓/๒๕๕๗

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนัน

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามให้มีการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมาย ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งสั่งการให้กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มมาตรการและความเข้มข้นในการกำกับดูแลมิให้มีการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมายทุกประเภทในพื้นที่รับผิดชอบ นั้น โดยที่ได้มีการตรวจพบว่ามีเครื่องเล่นเกม ส่วนประกอบ หรืออุปกรณ์ประกอบของเครื่องเล่นเกมชนิดต่าง ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ที่มีลักษณะหรืออยู่ในสภาพที่สามารถใช้หรือนำไปประกอบเพื่อใช้เล่นการพนันได้ ซึ่งกรณีเช่นนี้อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งเป็นเหตุในการมอมเมาเยาวชน คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้ “เครื่องเล่นเกม” หมายความว่า

- (๑) สล็อตแมชชีน (Slot Machine) หรือเครื่องเล่นที่คล้ายกัน
- (๒) ตู้ม้าแข่งหรือสนามม้าแข่งจำลอง หรือเครื่องเล่นที่คล้ายกัน
- (๓) ปาซิงโกะ (Pachinko) หรือเครื่องเล่นที่คล้ายกัน
- (๔) รูเล็ต (Roulette) หรือเครื่องเล่นที่คล้ายกัน
- (๕) เครื่องเล่นที่ทำงานโดยใช้เหรียญ ธนบัตร เงินตรา บัตร หรือสิ่งอื่นที่คล้ายกัน หรือ

ทำงานโดยวิธีการอื่นใด ที่มีวิธีการเล่นไม่ว่าจะอาศัยทักษะหรือความสามารถของผู้เล่นประกอบการเล่นหรือไม่ก็ตาม หากผู้เล่นชนะหรือสามารถทำได้ตามข้อกำหนดของเครื่องเล่นที่ระบุไว้จะมีเหรียญ ธนบัตร เงินตรา บัตร หรือสิ่งอื่นใด ออกมาจากเครื่องเล่นเกมนั้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเครื่องอุปกรณ์โวล์ลิง

(๖) ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ประกอบประเภทชิพ (Chip) ที่ระบุตัวเลขใช้แทนเงินตรา ในการเล่นเกมกับเครื่องเล่นเกมตาม (๑) ถึง (๕) หรือ

(๗) ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ประกอบของเครื่องเล่นเกมตาม (๑) ถึง (๕)

ข้อ ๒ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยมีอำนาจยึดและทำการตรวจสอบเครื่องเล่นเกม หากพบว่ามีลักษณะที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนันได้ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องเล่นเกมที่ผลิตและนำเข้ามาราชาอาณาจักรหรือผลิตในราชอาณาจักร ให้เครื่องเล่นเกมนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่เจ้าของกรรมสิทธิ์ได้แสดงตน และสามารถแสดงหลักฐานว่าเครื่องเล่นเกมที่ถูกยึดนั้นมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ถูกยึด

ข้อ ๓ เครื่องเล่นเกมที่ได้ถูกยึดไว้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่เจ้าของกรรมสิทธิ์ได้แสดงตนและสามารถแสดงหลักฐานว่าเครื่องเล่นเกมที่ถูกยึดนั้นมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๔ ให้หัวหน้าส่วนราชการของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจยึดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจอนุมัติให้ทำลายเครื่องเล่นเกมที่ตกเป็นของแผ่นดินตามข้อ ๒ หรือข้อ ๓ เว้นแต่พนักงานสอบสวน เห็นว่าเครื่องเล่นเกมนั้นมีความจำเป็นต้องเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในชั้นศาลกับ ผู้กระทำความผิดตามข้อ ๕

ข้อ ๕ การดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๖๘

ที่ ๐๐๑๑.๒/ ๑๕๗๘

วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีและเก็บรักษาตุ้มเกมไฟฟ้าที่เป็นของกลางในคดีอาญา

ผบ.ชน., ภ.๑ - ๙, ศชต., ก., ปส., สตม. และ สพฐ.

ด้วยปรากฏว่าได้มีการจับกุมและยึดตุ้มเกมไฟฟ้าชนิดต่างๆ เช่น ตู้ตีตุ้มลูกแก้ว ตุ้มม้า ตุ้มผลไม้ เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาในการเก็บรักษาของกลาง เนื่องจากที่ทำการมีสถานที่เก็บไม่เพียงพอ ดังนั้น เพื่อให้การสอบสวนดำเนินคดีและการเก็บรักษาของกลางเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพจึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑. ความผิดเกี่ยวกับตุ้มเกมไฟฟ้ามักกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ได้แก่

๑.๑ พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ ซึ่งมีความผิดสำคัญได้แก่ ความผิดตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๗ ทวิ

๑.๒ พ.ร.บ.การส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๕ (๑) และมาตรา ๒๐ ประกอบประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการนำเครื่องเล่นเกมเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๔๘

๑.๓ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๘๑

๑.๔ พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ.๒๕๓๘

ดังนั้น เมื่อมีการจับกุมดำเนินคดีตุ้มเกมไฟฟ้า ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริง และพิจารณาให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดให้ครบถ้วน กรณีการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ดำเนินคดีทุกฐานความผิด

๒. เมื่อมีการจับกุมตุ้มเกมไฟฟ้า ให้พนักงานสอบสวนจัดทำพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดีให้ครบถ้วน และแจ้งให้ผู้เชี่ยวชาญ สพฐ.ดร. มาตรวจพิสูจน์ของกลาง เพื่อจัดทำรายงานผลการตรวจพิสูจน์ประกอบการสำนวนการสอบสวน ในประเด็นดังนี้

๒.๑ ตุ้มเกมไฟฟ้ามียุคแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับควบคุมการทำงานหรือไม่

๒.๒ ตุ้มเกมไฟฟ้ามียุคแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่

๒.๓ ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ถอดแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์แต่ละตู้เพื่อสะดวกในการเก็บรักษาของพนักงานสอบสวน โดยให้ทำเครื่องหมายหรือหมายเลขกำกับแต่ละตู้และแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ไว้ให้ตรงกัน

๓. ในการดำเนินคดีตาม พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อพนักงานสอบสวนได้จัดทำพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดีไว้ครบถ้วนแล้ว ให้ส่งของกลางไปยังกรมศุลกากรเพื่อเก็บรักษาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ มาตรา ๒๕

/๔. กรณีที่ไม่สามารถ...

๔. กรณีที่ไม่สามารถส่งของกลางให้พนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรเก็บรักษาตามข้อ ๓ ได้ และพนักงานสอบสวนต้องเก็บรักษาของกลางไว้เอง ให้เก็บแผงวงจรไฟฟ้าที่ผู้เชี่ยวชาญถอดประกอบตาม ข้อ ๒.๓ ไว้ในที่เก็บที่มั่นคง หากของกลางที่ยึดไว้มีจำนวนมากและของกลางนั้นอาจเกิดความเสียหาย หรืออาจสูญหาย ให้ดำเนินการจัดเช่าสถานที่เก็บรักษาของกลางดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามระเบียบของ ทางราชการว่าด้วยการพัสดุ ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๑๕ บทที่ ๑ ข้อ ๔๑๘ การเก็บรักษาของกลาง

ในการเก็บรักษาของกลาง ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องเก็บรักษาของกลางไว้ให้อยู่ใน สภาพเดิมเท่าที่สามารถทำได้ โดยไม่ทำให้ของกลางเปลี่ยนแปลงสภาพไป ทั้งนี้เพื่อไม่ให้กระทบถึงการ ใช้ สิ่งของนั้นเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในภายหลัง โดยเฉพาะในกรณีการจับกุมตุ้มเกมไฟฟ้า แผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นอุปกรณ์สำคัญในการพิสูจน์ความผิด จึงต้องเก็บรักษาอย่างดีไม่ให้เสียหาย หรือสูญหาย

๕. เมื่อมีการจับกุมตุ้มเกมไฟฟ้าให้สืบสวนสอบสวนขยายผลถึงผู้กระทำความผิด รวมถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ เจ้าของเครื่อง ผู้เช่าเครื่อง ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแล ซึ่งหากได้ความว่า บุคคลใดมีการกระทำเข้าข่ายเป็นความผิดก็ให้ดำเนินคดีแก่ผู้นั้นให้ครบถ้วน ทั้งในความผิดฐานเป็นตัวการ ผู้ใช้ และผู้สนับสนุน

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งข้าราชการตำรวจในสังกัดถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

รอง ผบ.ตร.รรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ดร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๓๔๖๘

ที่ ๐๐๑๑.๒๕/ ๒๓๗๘

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนัน

ผบช.น. ภ.๑ - ๙ ศชต. ก. ปส. สตม. สพฐ. กมค. และ จต.

ตามประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๓ /๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ ก.ค.๒๕๕๗ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนัน กำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดและทำลายเครื่องเล่นเกมที่มีลักษณะสามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนันได้

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่มีลักษณะดังกล่าวและการสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบในพื้นที่รับผิดชอบ หากพบเครื่องเล่นเกมที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนัน ให้ทำการยึดและตรวจสอบ ตามประกาศฉบับดังกล่าวข้างต้นอย่างเคร่งครัด

๒. เมื่อมีการยึดเครื่องเล่นเกม ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการตรวจยึดจัดทำบันทึกประกอบการตรวจยึด โดยให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจยึด ส่งพนักงานสอบสวนพร้อมเครื่องเล่นเกม

๓. ให้พนักงานสอบสวนจัดทำพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดีให้ครบถ้วน และแจ้งผู้เชี่ยวชาญ สพฐ.ดร. มาตรวจพิสูจน์เครื่องเล่นเกมที่ยึดไว้ เพื่อจัดทำรายงานการตรวจพิสูจน์ประกอบการสอบสวนในประเด็น ดังนี้

๓.๑ เครื่องเล่นเกมมีชุดแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์สำหรับควบคุมการทำงานหรือไม่

๓.๒ เครื่องเล่นเกมมีสภาพสมบูรณ์ใช้งานได้หรือไม่

๓.๓ ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ถอดวงจรอิเล็กทรอนิกส์แต่ละเครื่องเพื่อสะดวกในการเก็บรักษาของพนักงานสอบสวน โดยให้ทำเครื่องหมายหรือหมายเลขกำกับของแต่ละเครื่องและแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ไว้ให้ตรงกัน

๔. การเก็บรักษาและการดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมที่ยึดไว้้นอกจากจะต้องปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับคดีว่าด้วยของกลางในคดีอาญาแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑ จัดทำบัญชีรายละเอียดและหลักฐานการตรวจรับเครื่องเล่นเกม โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องเล่นเกมไว้ด้วย

๔.๒ ให้เก็บแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เชี่ยวชาญ สพฐ.ดร. ถอดประกอบตามข้อ ๓.๓ ไว้ในที่เก็บที่มั่นคงและปลอดภัย หากของกลางที่ยึดไว้มีจำนวนมากและของกลางนั้นอาจเกิดความเสียหายหรือสูญหาย ให้ดำเนินการจัดเช่าสถานที่เก็บของกลาง โดยให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

/ ๔.๓ ในการเก็บ...

๕.๓ ในการเก็บรักษาของกลางผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องเก็บรักษาของกลางไว้ให้อยู่ในสภาพเดิมเท่าที่สามารถจะทำได้ โดยไม่ทำให้ของกลางเปลี่ยนแปลงไป

๕. ในการสอบสวนหรือตรวจสอบนอกจากจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วให้รวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่า เครื่องเล่นเกมที่เจ้าพนักงานได้ยึดมาทำการตรวจสอบมีลักษณะที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนันได้หรือไม่ ดังนี้

๕.๑ สอบสวนผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้สาขาการพนัน

๕.๒ สอบสวนผู้เชี่ยวชาญ สพฐ.ตร. เกี่ยวกับผลการตรวจพิสูจน์และสอบสวนด้วยว่า เครื่องเล่นเกมดังกล่าว เป็นส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ประกอบของเครื่องเล่นเกม ตามประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว หรือไม่

๕.๓ สอบสวนเจ้าหน้าที่ศุลกากร ให้ได้ความว่า เครื่องเล่นเกมที่ยึดไว้อยู่ในพิกัดอัตราอากรประเภทใดและเป็นสิ่งของที่มีแหล่งผลิตภายในหรือภายนอกราชอาณาจักร

๕.๔ สอบสวนผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา ผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายสินค้า อุปกรณ์ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ทราบถึงที่มาหรือแหล่งกำเนิดของอุปกรณ์ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์แผงวงจรว่าผลิตในราชอาณาจักรหรือนอกราชอาณาจักร รวมทั้งมีลักษณะที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนันได้หรือไม่

๖. กรณีเครื่องเล่นเกมซึ่งในขณะที่ทำการตรวจยึดไม่มีบุคคลใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือไม่มีผู้ดูแล ให้จัดทำประกาศแจ้งเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้มาแสดงตนต่อพนักงานสอบสวนพร้อมทั้ง นำหลักฐานที่แสดงว่า เครื่องเล่นเกมที่ยึดไว้มีไว้โดยชอบด้วยกฎหมาย ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ยึดโดยติดประกาศไว้ ณ สถานที่ที่ตรวจยึดและที่ทำการของพนักงานสอบสวน

สำหรับเครื่องเล่นเกมที่เจ้าพนักงานได้ยึดไว้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พ.ค.๒๕๕๗ จนถึงวันที่ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าว มีผลใช้บังคับ ให้จัดทำประกาศตามวรรค ๑ เพื่อให้เจ้าของกรรมสิทธิ์มาแสดงตนต่อพนักงานสอบสวน พร้อมหลักฐานที่แสดงว่าเครื่องเล่นเกมที่ยึดไว้มีไว้โดยชอบด้วยกฎหมาย ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติมีผลใช้บังคับ

๗. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๖ แล้ว หากไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือมีผู้มาแสดงตนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แต่ไม่สามารถแสดงหลักฐานว่าเครื่องเล่นเกมที่ถูกยึดนั้นมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายและไม่มีกรณีจำเป็นต้องเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในชั้นศาลให้พนักงานสอบสวนเสนอความเห็นตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับการ เพื่ออนุมัติให้ทำลายภายใน ๗ วัน

ในการตรวจสอบของพนักงานสอบสวนที่จะมีความเห็นว่าเครื่องเล่นเกมไม่มีลักษณะที่สามารถใช้หรือนำมาประกอบเพื่อใช้เล่นการพนันได้ หรือเป็นเครื่องเล่นเกมที่เจ้าของกรรมสิทธิ์ได้มาแสดงตนและสามารถแสดงหลักฐานว่าเครื่องเล่นเกมที่ถูกยึดนั้นมีไว้โดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจะต้องคืนให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบและเสนอความเห็นตามลำดับชั้นจนถึง ผบช.เพื่อพิจารณาสั่งการ ภายใน ๑๕ วัน

๘. ในการพิจารณาว่าเครื่องเล่นเกมที่ถูกยึดไว้มีความจำเป็นต้องเก็บรักษาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในชั้นศาลหรือไม่นั้น ให้พนักงานสอบสวนคำนึงถึงพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์เชื่อมโยงถึงผู้กระทำผิดที่เป็นตัวการสำคัญหรือผู้อยู่เบื้องหลังเป็นสำคัญ

๙. นอกจากดำเนินการตามข้อ ๑ ถึง ๘ แล้ว ในการสอบสวนดำเนินคดีให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๙.๑ เนื่องจากมีกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับเครื่องเล่นเกมหลายฉบับ ดังนั้นเมื่อมีการจับกุมดำเนินคดีให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน ดังนี้

๙.๑.๑ พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ.๒๕๖๙ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๗ ทวิ

๙.๑.๒ พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ. ๒๕๗๘

๙.๑.๓ พ.ร.บ.การส่งออกป้อนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕ และมาตรา ๒๐ ประกอบประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การนำเครื่องเล่นเกมเข้ามา ในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๔๘

๙.๑.๔ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๘๑

๙.๑.๕ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒

๙.๒ ให้สืบสวนสอบสวนขยายผลถึงผู้กระทำความผิดและบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งได้แก่ เจ้าของเครื่องเล่นเกม ผู้เช่า ผู้ครอบครองหรือผู้ดูแล หากได้ความว่าบุคคลใดมีการกระทำเข้าข่าย เป็นความผิดก็ให้ดำเนินคดีกับผู้นั้นให้ครบถ้วน ทั้งในความผิดฐานเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน

๙.๓ ในกรณีที่มีการยึดเครื่องเล่นเกมมาตรวจสอบ โดยไม่ได้มีการกล่าวหาผู้ใดและ จากการตรวจสอบหรือสอบสวนแล้วไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีการกระทำที่เข้าองค์ประกอบความผิดทางอาญา ซึ่งไม่สามารถดำเนินคดีอาญาแก่บุคคลใดได้ก็ตาม แต่ให้ดำเนินการตามข้อ ๖ และ ข้อ ๗ ด้วย

๑๐. ให้ยกเลิกหนังสือ ตร.ที่ ๐๐๑๑.๒/๑๔๗๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำเนินคดีและการเก็บรักษาตู้เกมไฟฟ้าที่เป็นของกลางในคดีอาญา

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.อ.

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

รรท.ผบ.ตร.

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๕๒๓/๒๕๕๗

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงให้ยกเลิกคำสั่ง กรมตำรวจ ที่ ๑๘๕๔/๒๕๑๐ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ เรื่อง การปฏิบัติต่ออาวุธปืนที่ตกเป็นของหลวง โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลา การปฏิบัติเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง ดังนี้

๑. การส่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางไปตรวจพิสูจน์

๑.๑ หน่วยตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง

๑.๑.๑ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจมีหน้าที่ตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เฉพาะอาวุธปืนที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องต่ำกว่า ๔๐ มิลลิเมตร และเครื่องกระสุนปืน (กระสุนโคต กระสุนปราย เครื่อง หรือสิ่งสำหรับอัดหรือทำหรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน) ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางต่ำกว่า ๔๐ มิลลิเมตร โดยมีวัตถุประสงค์ การตรวจพิสูจน์ ดังนี้

๑.๑.๑.๑ ของกลาง (ปืน ปลอกกระสุนปืน ลูกกระสุนปืน) ใช้ยิงมาแล้วหรือไม่

๑.๑.๑.๒ ของกลางเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

๑.๑.๑.๓ ของกลางเป็นชนิดใด ขนาดใด

๑.๑.๑.๔ ของกลางเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนแบบที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้หรือไม่

๑.๑.๑.๕ ของกลางใช้ยิงทำอันตรายแก่ชีวิตและวัตถุได้หรือไม่

๑.๑.๑.๖ อาวุธปืนของกลางมีรอยชูดลบแก้ไขเครื่องหมายทะเบียนและเลขหมายประจำปีหรือไม่

๑.๑.๑.๗ ตรวจสอบเปรียบเทียบลูกกระสุนปืน/ปลอกกระสุนปืนที่ได้จากที่เกิดเหตุกับปืนต้องสงสัย

๑.๑.๒ กองสรรพาวุธมีหน้าที่ตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนนอกเหนือจาก ๑.๑.๑

๑.๒ ระยะเวลาการส่งตรวจพิสูจน์และการดำเนินการตรวจพิสูจน์

๑.๒.๑ พนักงานสอบสวนจะต้องส่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางตรวจพิสูจน์ที่หน่วยตรวจพิสูจน์โดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๓ วันทำการ นับแต่ได้รับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง

๑.๒.๒ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ หรือกองสรรพาวุธ ตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับ หากมีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถตรวจพิสูจน์ให้แล้วเสร็จ ให้ผู้ตรวจพิสูจน์ประสานแจ้งพนักงานสอบสวนเป็นกรณี ๆ ไป

๑.๒.๓ พนักงานสอบสวนจะต้องไปรับผลการตรวจพิสูจน์พร้อมอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางกลับไปจากหน่วยตรวจพิสูจน์ ภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ครบกำหนดตาม ๑.๒.๒ หรือวันที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจพิสูจน์ว่าผลการตรวจพิสูจน์แล้วเสร็จ

๒. การเก็บรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง

๒.๑ นอกจากของกลางที่จะต้องคืนให้กับผู้มีสิทธิเรียกร้องขอคืนตามกฎหมาย ให้เก็บรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางไว้ที่สถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนจนถึงกรณีที่ต้องส่งให้กองสรรพาวุธตาม ๒.๒

ระหว่างที่เก็บรักษา ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนซึ่งเป็นผู้เก็บรักษาอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและดำเนินการกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางตาม ๒.๒ โดยดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ของทุกปี

๒.๒ การส่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางให้กองสรรพาวุธเก็บรักษา ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๒.๒.๑ ต้องเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้รับเป็นของแผ่นดิน

๒.๒.๒ นอกจากกรณีตาม ๒.๒.๑ ต้องเป็นอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางในคดีอาญาที่ตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมาย

๒.๒.๓ กรณีคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดหรือคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ ให้ส่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางให้กองสรรพาวุธเมื่อพ้นอายุความคดีอาญายกเว้นกรณีตาม ๒.๒.๔

๒.๒.๔ กรณีคดีที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิดรวมทั้งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางเป็นยุทธภัณฑ์ ถ้าในขณะที่ยึดไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้ส่งเข้ามา ผู้นำเข้ามา ผู้ผลิตหรือผู้มิ และไม่มีผู้ใดมาแสดงตนเป็นผู้ส่งเข้ามา ผู้นำเข้ามา ผู้ผลิตหรือผู้มิ เพื่อขอรับคืนภายใน ๖๐ วัน นับแต่ยึดไว้ซึ่งตกเป็นของรัฐตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้ส่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางให้กองสรรพาวุธเมื่อของกลางนั้นตกเป็นของรัฐ

๓. การดำเนินการกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลาง
เมื่อกองสรรพาวุธได้รับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางที่ส่งให้เก็บรักษาแล้ว
ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ถ้าเป็นยุทธภัณฑ์ ให้ดำเนินการส่งให้กระทรวงกลาโหมเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร
ตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๗

๓.๒ ถ้าไม่ใช่ยุทธภัณฑ์ ให้ตั้งคณะกรรมการตรวจแยกประเภทเพื่อดูว่าอาวุธปืนกระบอก
ใดยังมีสภาพดีอยู่ และมีมาตรฐานตรงกับความต้องการตามที่ทางราชการกำหนดไว้ ให้ขึ้นทะเบียนไว้ใช้ใน
ราชการ หากอาวุธปืนกระบอกใดชำรุดจนถึงขนาดซ่อมแซมไม่ได้หรือใช้การไม่ได้ ให้ทำลายหรือถอดปรน
เอาชิ้นส่วนที่ใช้การได้ไว้ใช้ในราชการต่อไป สำหรับเครื่องกระสุนปืนให้จัดการทำลายโดยดำเนินการ
ให้เสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๓๐ กันยายน ของทุกปี

การขึ้นทะเบียนไว้ใช้ในราชการ การทำลาย หรือการถอดปรนเอาชิ้นส่วนที่ใช้การได้ไว้ใช้
ในราชการ ให้ขออนุมัติต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๔. การตรวจสอบ

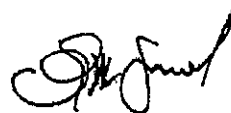
๔.๑ ให้ผู้บังคับการที่รับผิดชอบสถานีตำรวจหรือหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ควบคุม
กำกับดูแล ให้พนักงานสอบสวนและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัด

๔.๒ ให้สำนักงานจเรตำรวจตรวจสอบการปฏิบัติของหน่วยที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามคำสั่ง
นี้โดยเคร่งครัด หากพบว่าผู้ใดไม่ปฏิบัติ ให้รายงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อพิจารณาข้อบกพร่อง
ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รักษาราชการแทน

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

**ข้อบังคับการเก็บของกลาง
กระทรวงมหาดไทย
ความเบื้องต้น**

การเก็บรักษาของกลางในส่วนภูมิภาคนั้นกระทรวงมหาดไทย ได้เคยวางระเบียบไว้เรียกว่า “ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางในมณฑลต่าง ๆ พ.ศ.๒๔๕๗” บัดนี้ เห็นข้อบังคับที่กล่าวนี้เป็นกาลสมัยและไม่สะดวกเจ้าหน้าที่จึงเป็นการสมควรที่จะต้องแก้ไขเสียใหม่ เพราะฉะนั้น จึงได้กำหนดข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า ข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง พ.ศ.๒๔๘๐

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้เป็นหลักปฏิบัติในการเก็บรักษาของกลางตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๘๐

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับว่าด้วยการเก็บรักษาของกลางในมณฑลต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๕๗ และคำสั่งซึ่งเกี่ยวกับการรักษาของกลางของกระทรวงมหาดไทยที่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้

ลักษณะ ๑

ว่าด้วยของกลาง

ข้อ ๔ ของกลางนั้นคือ วัตถุใด ๆ หรือทรัพย์สินซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของเจ้าพนักงานโดยอำนาจแห่งกฎหมาย หรือโดยหน้าที่ในทางราชการและยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

ข้อ ๕ ของกลางนั้นแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ของกลางในคดีอาญา และ

๒. ของกลางอย่างอื่น

ของกลางในคดีอาญา คือของกลางที่เกี่ยวข้องต้องจัดการทางคดีอาญา เช่น ของที่บุคคลมีไว้หรือใช้เป็นความผิด หรือของที่ใช้เป็นหลักพิสูจน์ความผิด เป็นต้น

ของกลางอย่างอื่น คือของกลางที่ไม่เข้าอยู่ในลักษณะของกลางในคดีอาญา เช่น ของที่เก็บตก หล่น หลุด ลอยได้ เป็นต้น

ลักษณะ ๒

ว่าด้วยการรักษาของกลางในส่วนภูมิภาค

ข้อ ๖ การรักษาของกลางในส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น ๒ ชั้น คือ

๑. ของกลางชั้นอำเภอ

๒. ของกลางชั้นจังหวัด

ของกลางชั้นอำเภอ คือของกลางที่อยู่ในระหว่างคณะกรรมการอำเภอจัดการ

ของกลางชั้นจังหวัด คือ ของกลาง ที่อยู่ในระหว่างคณะกรรมการจังหวัดจัดการและรักษา

ส่วนที่ ๑

ว่าด้วยการรักษาของกลาง

หมวด ๑

ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการรักษาของกลาง

ข้อ ๗ ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง ได้แก่

๑. ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

๒. ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด ผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ

๓. สรรพสามิตจังหวัด

๔. นายด่านศุลกากรหรือศุลกากรจังหวัด

ข้อ ๘ ถ้าในที่ไม่ได้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่ระบุไว้ในข้อ ๗ แล้วให้เจ้าหน้าที่ในแผนการนั้น ๆ ที่รองลงไปเป็นผู้มีหน้าที่รักษา

อำเภอใดมีศาลจังหวัด หรือศาลแขวงตั้งอยู่ แต่มีใช้อำเภอซึ่งเป็นที่ตั้งศาลาจังหวัด หน้าที่ผู้รักษาของกลางชั้นจังหวัดก็คือหัวหน้าแผนการนั้น ๆ ที่ประจำอำเภอตามลักษณะที่กล่าวมาในวรรคก่อน และในข้อ ๗ ข้างต้น

หมวด ๒

สถานที่รักษาของกลาง

ข้อ ๙ นอกจากจะมีบทกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว ให้จัดการรักษาของกลางและสถานที่ต่อไปนี้เป็น

ก.) ตามปกติให้รักษาไว้ในสถานที่ทำงานของรัฐบาล ตามแผนการของผู้รักษาและให้บรรจุไว้ในหีบลังกุญแจเท่าที่สามารถและสมควรจะบรรจุได้

ข.) ถ้าเป็นสิ่งของหรือหลักทรัพย์มีราคา เช่น เงิน ทองรูปพรรณต่าง ๆ และโฉนดที่ดิน พินัยกรรม หรือเอกสารสำคัญเหล่านี้เป็นต้น ให้บรรจุไว้ในกำปั่นลังกุญแจที่มั่นคงอย่างน้อย ๒ ดอก โดยมีโซ่ล่ามกำปั่นลังกุญแจอีกชั้นหนึ่งหรือจะนำกำปั่นไปฝากเก็บไว้ในห้องคลังจังหวัดสำหรับเก็บเงินรัฐบาลก็ได้

ค.) ถ้าเป็นปศุสัตว์ หรือสัตว์พาหนะ ให้ทำคอก หรือสถานที่ขึ้นไว้สำหรับเลี้ยงหรือจะมอบให้ผู้ที่เหมาะสมเลี้ยงไว้แทนก็ได้

ถ้าเห็นเป็นการจำเป็นจะต้องจ้างผู้รักษาแทน ก็ให้มีอำนาจจัดจ้างผู้รักษาแทนได้ แต่ให้รายงานรับอนุญาตจากข้าหลวงประจำจังหวัดก่อนเว้นแต่มีความจำเป็นซึ่งจะรอไม่ได้

ง.) ถ้าเป็นของใหญ่โตพิเศษ และลำพังพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมไม่สามารถจะรักษาของนั้น ๆ ไว้ได้แล้ว จะมอบให้ผู้ที่เหมาะสมรักษาไว้แทนก็ได้ หากจำเป็นก็ให้จัดจ้างผู้รักษาแทนและปฏิบัติตามนัยเดียวกับที่กล่าวมาแล้วในข้อ ค.

จ.) นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรและจำเป็น จะให้จัดการรักษาในที่ใดเห็นว่ามีนัยคงแข็งแรงก็ให้อำนาจสั่งได้ แต่ต้องบันทึกเหตุการณ์จำเป็นพร้อมด้วยเหตุผลอันสมควรไว้ให้ปรากฏ

หมวด ๓

“ข้อ ๑๐ ก. ของกลางในคดีอาญา

ชั้น อำเภอก ให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอก หรือกิ่งอำเภอรักษา เว้นแต่ของกลางที่เกี่ยวกับหน้าที่ของสรรพสามิตให้เป็นหน้าที่ของสรรพสามิตจังหวัดรักษา โดยจะรับจากอำเภอกไปรักษาเอง หรือจะมอบหมายให้สรรพสามิตอำเภอรักษาไว้ก็แล้วแต่จะเห็นสมควร

ชั้นจังหวัด ให้เป็นหน้าที่ของผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดรักษา เว้นแต่ของกลางเกี่ยวกับหน้าที่ของสรรพสามิต ให้เป็นหน้าที่ของสรรพสามิตจังหวัดรักษา

ข. ของกลางอย่างอื่น

ชั้นอำเภอก ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอก หรือปลัดอำเภอกผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอรักษา
ชั้นจังหวัด ให้เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัดรักษา”

ของกลางอย่างอื่น

๑. ปลัดจังหวัด มีหน้าที่รับรองของกลางอย่างอื่น นอกจากที่กล่าวในอนุ ๒-๓ จากคณะกรรมการอำเภอกไปรักษา

๒. สรรพสามิตจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางอย่างอื่นที่เป็นสุรยาฝิ่นจากคณะกรรมการอำเภอกไปรักษา

๓. ผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัด มีหน้าที่รับของกลางอย่างอื่นที่ที่เป็นปศุสัตว์พาหนะหรือยานพาหนะจากคณะกรรมการอำเภอกไปรักษา

อนึ่ง ของกลางทั้งสองประเภทที่ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะหรือยานพาหนะซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัดนั้น หรือของกลางอย่างอื่น ๆ ที่ใหญ่โตหรือมีเหตุพิเศษ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นเป็นการสมควรและสะดวกแก่สถานที่ หรือท้องถิ่นจะสั่งให้ปลัดจังหวัด หรือคณะกรรมการอำเภอกจัดการรักษาที่มีอำนาจสั่งได้

ข้อ ๑๑ ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง ย่อมมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องแก่ของนั้นดุจทรัพย์สินของตนเอง และต้องรักษาของนั้น ๆ ไว้ในสถานที่ปรากฏตามข้อบังคับนี้ด้วยความระมัดระวังโดยกวดขัน ทั้งให้เป็นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่สามารถจะรักษาไว้ได้ และต้องคอยตรวจอยู่เสมอตลอดเวลาที่จะต้องส่งมอบต่อกันและกัน

ส่วนที่ ๒
วิธีปฏิบัติการ
หมวด ๑
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางชั้นอำเภอ

ข้อ ๑๒ เมื่อคณะกรรมการอำเภอได้รับของกลางไว้ ให้จัดการลงบัญชีแล้วให้ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

ก) ถ้าเป็นของกลางในคดีอาญาเมื่อได้จัดการสอบสวนตามกฎหมายแล้วตามปกติให้จัดส่งของกลางนั้น ไปยังเจ้าหน้าที่ชั้นจังหวัดผู้มีหน้าที่รักษา ให้ทำบัญชีของกลางเป็นใบปลิวแยกส่งมาพร้อมสำนวน เป็นหน้าที่ของผู้รับส่งของกลางกับบัญชีใบปลิวมอบแก่เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาก่อน เมื่อเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ได้ลงนามรับในบัญชีของกลางใบปลิวแล้ว จึงนำส่งทำบัญชีของกลางใบปลิว พร้อมด้วยสำนวนส่งพนักงานอัยการจัดการต่อไป เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจะต้องนำบัญชีของกลางใบปลิวรวมทั้งสำนวนไว้ ถ้าเป็นกรณีที่จะไม่ส่งของกลางก็ให้คณะกรรมการอำเภอทำแต่บัญชีใบปลิวรวมสำนวนแล้วบันทึกข้อความไว้ให้ชัดเจน

ข) ถ้าเป็นของกลางอย่างอื่นตามปกติให้รักษาไว้ที่อำเภอและจัดการต่อไปตามกฎหมาย แต่ของกลางทั้งสองประเภทนี้ คณะกรรมการอำเภอมีอำนาจพิจารณาว่าควรส่งไปหรือไม่ ซึ่งแล้วแต่เหตุการณ์และความจำเป็น เป็นเรื่อง ๆ ไปทั้งนี้ยอมไม่ตัดอำนาจของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่จะสั่ง ให้ส่งไปหรือรักษาไว้ที่อำเภอ

หมวด ๒
วิธีปฏิบัติเกี่ยวแก่ของกลางชั้นจังหวัด

ข้อ ๑๓ เจ้าพนักงาน ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางชั้นจังหวัดตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๑๐ มีหน้าที่ตรวจสอบของกลางที่ส่งมาจากคณะกรรมการอำเภอ เมื่อเห็นว่าถูกต้องก็จัดการลงบัญชีในแผนกของตนไว้ แล้วบันทึกเลขหมายลำดับในบัญชีของกลางและในบัญชีใบปลิวพร้อมด้วยลงนามผู้รับ และมอบบัญชีใบปลิวนั้นแก่ผู้นำส่งไป

หมวด ๓
การจำหน่ายบัญชีและสำรวจของกลาง

ข้อ ๑๔ ของกลางทั้งหลายเมื่อได้ยึดไว้ และได้จัดการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้วหากปรากฏว่าต้องรับไว้หรือคืนผู้ใด ก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของกลางให้ชัดเจน เมื่อได้ส่งมอบของนั้นพ้นจากการรักษาของตนไปก็ให้จัดการจำหน่ายบัญชีเสียตามเหตุการณ์ที่ได้รับมอบไปนั้น

ข้อ ๑๕ นอกจากเหตุการณ์ที่ต้องจำหน่ายบัญชีดังกล่าวมาแล้วใน ๖ เดือน นับแต่วันใช้บังคับนี้เป็นต้น และทุก ๆ ระยะเวลาภายใน ๖ เดือนต่อไปให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาสำนวนของกลาง เพื่อจัดการขายทอดตลาด หรือริบ หรือคืนให้แก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ

ข้อ ๑๖ ถ้าเจ้าหน้าที่ที่จัดการเกี่ยวกับของกลาง ได้จัดการไปเสร็จเด็ดขาดถึงที่สุดแล้วให้ปฏิบัติการดังนี้คือ

ก. ของกลางในคดีอาญา เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการจะแจ้งผลเกี่ยวแก่ของกลางนั้นให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้รักษาทราบทุก ๆ เรื่อง

ข. ของกลางอย่างอื่น เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัดจะแจ้งตามนัยที่กล่าวในที่กล่าวในข้อ ก.

ทั้งนี้ เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้รักษาของกลางเหล่านั้นจะได้จัดการ บันทึกไว้ในบัญชีและจัดการสำรวจต่อไปตามความในข้อ ๑๔ และ ๑๕

ข้อ ๑๗ เมื่อได้สำรวจแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษานำบัญชีของกลางที่ต้องริบหรือตกเป็นของรัฐบาลเพื่อจำหน่ายบัญชีของกลางขายทอดตลาดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน ส่วนของที่ต้องคืนผู้ใด ขอให้แจ้งหรือประกาศแก่เจ้าของมารับคืนไป

ข้อ ๑๘ ของกลางในคดีอาญา ที่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืนอยู่แล้ว เมื่อเจ้าหน้าที่ได้แจ้งหรือประกาศให้ทราบ แต่ผู้นั้นไม่มารับของไปเกินกว่า ๑ ปี นับแต่วันที่แจ้งหรือประกาศให้ทราบก็ให้ริบของนั้น ๆ เป็นของรัฐบาลและหมายเหตุไว้ในบัญชีแล้วจัดการไป ดังเช่นของที่ต้องริบ

ข้อ ๑๙ ของกลางในคดีอาญา ที่ไม่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืนให้ประกาศหาเจ้าของ และภายใน ๕ ปี นับแต่วันประกาศไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิมารับของนั้นก็ให้ริบเป็นของรัฐบาล และให้จัดการทำนองเดียวกับที่กล่าวมาในข้อ ๑๘

อนึ่ง ถ้าปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับคืนในระหว่างเวลาประกาศและเจ้าหน้าที่รักษากฎหมายได้แจ้งให้ทราบแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไป เช่นนี้การที่จะริบเป็นของรัฐบาล ให้ถือกำหนดเวลาหรือนับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้ทราบ ถ้ากำหนด ๕ ปีที่ประกาศไว้ถึงกำหนดเร็วกว่าก็ให้ถือกำหนดเวลาที่เร็วกว่านั้น

ข้อ ๒๐ ของกลางอย่างอื่น ที่ปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับตามกฎหมายแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไปภายในกำหนดเวลา ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นมีสิทธิจะได้รับของจากเจ้าหน้าที่ผู้รักษาให้ริบเป็นของรัฐบาล และจัดการทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑๘ และทั้งนี้ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาแจ้งหรือประกาศให้ผู้นั้นมารับของคืนเสียตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ ๑๙ นั้นด้วย

ข้อ ๒๑ การแจ้งหรือประกาศของเจ้าหน้าที่ตามที่กล่าวมาในข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ตอน ๑ ข้อ ๒๐ นั้นเจ้าหน้าที่ผู้รักษาไม่จำเป็นจะต้องฟังว่า ผู้มีสิทธิควรจะได้รับ ไม่ทราบข้อความที่แจ้งหรือประกาศเป็นเหตุให้ผู้นั้นได้รับของคืน แต่ถ้าภายในกำหนดเวลาที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๘, ๑๙, ๒๐ นั้น ผู้มีสิทธิควรได้รับได้แสดงความประสงค์ที่จะรับของคืนแต่ถ้ามีเหตุขัดข้องมารับของนั้นไปไม่ได้ ก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาพิจารณา ดู ถ้าเห็นเป็นความจำเป็นจะผ่อนผันให้เวลาแก่ผู้นั้นต่อไปอีกตามสมควรก็ได้

ข้อ ๒๒ ถ้าผู้มีสิทธิควรได้รับของกลางนั้น แสดงความจำเป็นว่าไม่ต้องการรับของคืน และขอมอบให้แก่รัฐบาลดังนี้ ก็ให้ผู้มีหน้าที่จัดการบันทึกให้ผู้นั้นลงนามไว้เป็นหลักฐาน ถ้าเป็นการสะดวกก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของกลางด้วย แล้วจัดการจำหน่ายต่อไป

ส่วนที่ ๓
การขายของกลาง
หมวด ๑
วิธีการขายทอดตลาด

ข้อ ๒๓ ของสิ่งใดที่ควรขายได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษานำบัญชีเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งอนุญาต เมื่อได้ขายไปเสร็จแล้วให้จำหน่ายบัญชีของกลางตั้งแต่ของที่ยังขายไม่ได้ก็ยังไม่ต้องจำหน่ายบัญชีแต่ให้หมายเหตุไว้ให้รู้ว่าได้สำรวจเพื่อขายแล้ว และเก็บบัญชีของที่ยังขายไม่ได้รักษาไว้ด้วยเพื่อนำออกขายในคราวต่อไป

ข้อ ๒๔ เมื่อผู้รักษาของกลางได้รับคำสั่งจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้จัดการขายทอดตลาดได้แล้วให้ผู้มีหน้าที่ขายตามข้อบังคับนี้ โฆษณาให้มีการรับทราบอย่างน้อย ๑๕ วัน ในคำโฆษณาต้องให้ปรากฏราชการ จำนวนสิ่งของพร้อมด้วยวันเวลา และสถานที่ที่จะขาย ตลอดจนวิธีการรับเงินราคาของ เมื่อได้รับซื้อแล้วปิดไว้ในที่เปิดเผยชุมนุมน้อย ๒ ฉบับ ถ้าของนั้นมีราคาแพง และเห็นเป็นการสมควรก็ให้แจ้งไปยังสำนักงานโฆษณาด้วย

ข้อ ๒๕ ของกลางชั้นอำเภอ ให้นายอำเภอและสมุหบัญชีเป็นกรรมการจัดการขาย

ข้อ ๒๖ ของกลางชั้นจังหวัด ให้ปลัดจังหวัดสรรพสามิตจังหวัดและผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการจัดการขาย

ข้อ ๒๗ ให้กรรมการจัดการขายทอดตลาดโดยให้ผู้ซื้อชื่อเป็นผู้ให้ราคาสูง ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับซื้อ

ถ้ามีเหตุที่ทำให้ผู้ให้ราคาสูงไม่สามารถจะซื้อได้ กรรมการจะจัดขายใหม่หรือขายให้แก่ผู้ที่ได้ราคาสูงรองลงมาก็แล้วแต่จะเห็นสมควร

อนึ่ง กรรมการยอมทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะไม่ยอมขายให้ผู้ให้ราคาสูงก็ได้เมื่อวิเคราะห์เห็นว่าหลักฐานและฐานะของผู้ให้ราคาสูง ไม่สมควรหรือราคาที่กำหนดมานั้นไม่สมกับของที่ขาย

ข้อ ๒๘ ห้ามมิให้กรรมการหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องแก่การจัดขายราคาตลาดเข้าสู่ราคา หรือใช้ให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าสู่ราคา เว้นแต่จะกระทำเพื่อประโยชน์ในทางราชการและได้แถลงไว้ในคำโฆษณาบอกขายแล้ว

ข้อ ๒๙ ตามธรรมดาให้ผู้รับชำระเงินสดและรับของไปในวันขาย เว้นแต่จะเป็นของใหญ่โตหรือมีราคาแพง จะขอรับชำระราคาในวันหลังก็ได้เงินมัดจำไว้ร้อยละยี่สิบห้าแห่งราคาของที่ตกลงซื้อขายและให้ทำสัญญาไว้เป็นหลักฐานโดยมีเงื่อนไขให้ชำระราคาและรับของไปตามที่ได้ตกลงกัน แต่ต้องไม่ช้ากว่า ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทำสัญญาเป็นต้นไป

ถ้าผู้ซื้อไม่ปฏิบัติตามหรือผิดสัญญาก็ให้จัดการตามนัยที่กล่าวมา ในข้อ ๒๗ วรรค ๒ และให้ริบเงินมัดจำเป็นของรัฐบาล

ข้อ ๓๐ เมื่อขายได้เงินเท่าใด ต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบแล้วนำเงินราคาที่ขายได้ตลอดจนเงินมัดจำที่รับส่งเป็นรายได้ของรัฐบาลตามระเบียบ เว้นแต่จะเป็นการขายของกลางที่ยังไม่เด็ดขาดตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๓๔ ซึ่งต้องรักษาเงินไว้แทนของ

หมวด ๒ ของที่ควรขายและไม่ควรขาย

ข้อ ๓๑ ของกลางที่ตกเป็นของรัฐบาลและเป็นของบุคคลมิได้มีไว้โดยชอบด้วยกฎหมายของเหล่านั้นเป็นของที่ควรขาย ทั้งนี้หมายความถึงสิ่งซึ่งบุคคลอาจมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว เช่นอาวุธปืนซึ่งอาจขายแก่บุคคลผู้ได้รับอนุญาตจากพนักงานให้มิได้เป็นต้น เว้นแต่จะมีระเบียบให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๓๒ ของกลางซึ่งตกเป็นของรัฐบาล และเป็นของที่ชำรุดเสียหายไม่มีราคาหรือเป็นของที่ปราศจากราคาโดยสภาพของมันเอง หรือเป็นของบุคคลไม่อาจมิได้โดยเป็นผิดต่อกฎหมายเป็นของที่ไม่ควรขาย ให้สำรวจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งทำลายเสีย หรือให้ส่งไปยังเจ้าหน้าที่แผนกการแห่งของมันแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๓ ของกลางอย่างใดที่เป็นโบราณวัตถุ หรือเป็นของแปลกประหลาดซึ่งควรจะเก็บไว้เป็นเครื่องประดับสถานที่ข้าราชการ หรือพิพิธภัณฑสถาน เหล่านี้เป็นของที่ไม่ควรขายหรือทำลาย

อนึ่ง ถ้าแม้ของกลางที่ควรขายตามที่กล่าวมาในข้อ ๓๑ นั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรจะได้ใช้ในราชการจะไม่ขายก็ได้

หมวด ๓ ของเสื่อง่ายและเสื่องมราคา

ข้อ ๒๔ ของกลางที่เป็นของสดและเสื่อง่าย หรือของที่จะเก็บไว้นานจะเห็นได้ว่าจะสูญสภาพ หรือถ้ารักษาไว้เข้าไปจะเป็นการเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งของมันแล้ว ให้พึงพิเคราะห์ดังนี้คือ

ก. ถ้าเป็นของกลางในคดีอาญา ที่พึงเห็นได้ว่าไม่เป็นประโยชน์ในการที่จะพิสูจน์ทางคดี หรือหากปล่อยไว้ให้สูญเสี่ยสภาพแล้วจะไม่เกิดผลขในการพิสูจน์ในทางคดีได้ ก็ให้จัดการคืนเจ้าของหรือขายทอดตลาดเสีย แล้วแต่กรณีเว้นแต่จะมีกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น ๆ

ข. ถ้าเป็นของกลางอย่างอื่น ให้จัดการขายทอดตลาดได้เว้นแต่มีบทกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น

การคืนหรือขายในลักษณะเช่นนี้ ถ้าเป็นของกลางที่ยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จเด็ดขาดประการใด ให้ผู้มีหน้าที่รักษามันที่กรายการอันเป็นเรื่องพอจะให้พิสูจน์ในทางคดีได้ หรือให้บุคคลผู้มีสิทธิจะได้รับของนั้น ๆ อาจทราบได้ว่าเป็นของ ๆ คนและพิสูจน์สิทธิได้แล้ว รักษาตัวเงินราคาขายไว้แทนของกลางนี้ ถ้าเป็นจำนวนมาก หรือมีเหตุสมควรให้นำฝากคลังรักษาไว้ ถ้าเป็นของกลางที่คำสั่งหรือคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดก็ไม่ต้องบันทึกข้อความดังกล่าวข้างต้นและให้คืนตัวเงินแก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ หรือรวบรวมส่งคลังเป็นของรัฐบาลแล้วแต่กรณี

การคืนหรือขายตามที่กล่าวข้างต้น ถ้าของที่ไม่จำเป็นต้องจัดการขายอย่างรีบด่วนเพื่อประโยชน์แก่ของสิ่งนั้นแล้ว ให้รายงานขออนุญาตผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

ข้อ ๓๕ การขายทอดตลาดของเสียง่ายและเสื่อมราคาตามความในข้อ ๓๔ ก็ดี หรือการขายทอดตลาดของที่บุคคลอาจมีได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน เจ้าหน้าที่ก็ดี ถ้าไม่อาจปฏิบัติการให้ครบตามความในข้อ ๒๔, ๒๕, ๒๖ ได้ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษามีอำนาจพิจารณาจัดการได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๔

หน้าที่รักษาของกลางในคดีอาญา
ชั้นจังหวัดระหว่างปลัดจังหวัดและอัยการจังหวัด

“ข้อ ๓๖ การจัดสถานที่เก็บของกลาง การจัดหาเครื่องใช้ในการรักษาและการทำบัญชีของกลาง การนำของกลางเข้าเก็บหรือนำออกการนำของกลางไปตรวจหรือนำไปเพื่อสอบสวน สำหรับของกลางที่เกี่ยวกับคดีอาญาให้เป็นหน้าที่ของผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณี”

ลักษณะ ๓

ว่าด้วยการเก็บรักษาของกลาง
ในส่วนราชการบริหารส่วนกลาง

ข้อ ๓๙ ภายใต้ระเบียบข้อบังคับของข้อ ๔๐, ๔๑ การรักษาของกลางในราชการบริหารส่วนกลางให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของกรมเจ้าหน้าที่นั้น ๆ

ข้อ ๔๐ ของกลางในคดีอาญาทั้งปวงซึ่งไม่สามารถติดสำนวนได้นั้น ถ้าเห็นว่าจะส่งไปพร้อมกับเวลาส่งสำนวนพนักงานอัยการก็ยังพิจารณาสำนวนไม่เสร็จหรือว่าการวินิจฉัยสำนวนยังจำเป็นจะต้องพิจารณาของกลาง ก็ให้พนักงานสอบสวนรักษาไว้ก่อน

ข้อ ๔๑ ของกลางที่พนักงานสอบสวนส่งไปยังพนักงานอัยการก็ดีหรือของกลางที่พนักงานสอบสวนยังไม่นำส่งแต่พนักงานอัยการเห็นว่าจำเป็นจะต้องพิจารณาประกอบการวินิจฉัยสำนวนจะส่งให้พนักงานสอบสวนยังไม่นำส่ง แต่พนักงานอัยการเห็นว่าจำเป็นจะต้อง พิจารณาประกอบการวินิจฉัยสำนวนจะส่งให้พนักงานสอบสวนส่งไปเพื่อหรือว่าเป็นของกลางที่จำเป็นจะต้องส่งศาล พนักงานอัยการจะเรียกให้พนักงานสอบสวนนำส่งไปยังพนักงานอัยการหรือขอให้ศาลออกหมายเรียกก็ได้

ของกลางที่ส่งไปยังพนักงานอัยการนั้น ตามปกติให้พนักงานอัยการสั่งให้นำส่งศาลพร้อมกับฟ้อง เว้นแต่จะเป็นของใหญ่โต ไม่สะดวกแก่การนำส่งต่อศาลพร้อมกับฟ้องหรือพนักงานอัยการเห็นไม่สมควรจะนำส่ง หรือยังพิจารณาจัดการไม่ทันจะส่งคืนให้พนักงานสอบสวนไปเก็บรักษาไว้ก่อนก็ได้

อนึ่ง ของกลางที่พิจารณา ซึ่งพนักงานอัยการวินิจฉัยสำนวนหรือในการพิจารณาของศาลก็ดี ถ้าเป็นของใหญ่โต ซึ่งพนักงานสอบสวนไม่สามารถจะนำส่งหรือการนำส่งเป็นความลำบาก ยิ่งกว่าที่พนักงานอัยการหรือศาลจะไปตรวจดูเองเช่นนี้แล้ว ก็ให้พนักงานอัยการไปตรวจพิจารณายังสถานที่ ๆ ของกลางนั้นตั้งอยู่ หรือแกลงให้ศาลไปเดินเผชิญสืบแล้วแต่กรณี

ลักษณะ ๔
ว่าด้วยความผิดและโทษ

ข้อ ๔๒ ผู้รักษาของกลางคนใดจงใจ หรือเลินเล่อละเลย หรือดัดแปลงแก้ไขของกลางให้เปลี่ยนไปจากสภาพที่เป็นอยู่เดิม จงใจหรือเลินเล่อสำรวจของกลางให้ผิดไปจากความจริง หรือเอาของกลางที่ยังไม่ควรขายไปขาย เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายขึ้นหรือเอาของกลางไปใช้โดยมิใช่ เพื่อการรักษาของนั้น หรือยกยอกไว้เป็นของตนเสีย นอกจากจะต้องได้รับโทษอันจะพึงมีตามกฎหมายหรือโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในเวลานั้นแล้ว จะต้องชดใช้ราคาของหรือค่าเสียหายแทนอีกส่วนหนึ่ง

ข้อ ๔๓ ในเวลาโอนหน้าที่การรักษาของกลางจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เป็นหน้าที่ผู้รับจะต้องตรวจของนั้นให้ถูกต้องตรงกับรายการในบัญชีเมื่อผู้รับได้รับหน้าที่และเข้ารับรักษา โดยมีได้มีการคัดค้านว่าไม่ถูกต้องประการใดแล้วต้องถือว่าผู้รับได้รับไว้ถูกต้องตามจำนวนที่ปรากฏไว้ในบัญชีแล้ว และทันใดผู้มอบยอมพ้นจากหน้าที่และความรับผิดชอบในจำนวนสิ่งของ ถ้าปรากฏว่าการขาดตกบกพร่องในจำนวนสิ่งของขึ้นภายหลัง ผู้รับจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบและใช้ราคาของนั้นหรือต้องได้รับโทษทั้งสองสถาน

ลักษณะ ๕
ว่าด้วยการตั้งผู้แทน

ข้อ ๔๔ ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางจะมอบหมายหน้าที่รักษาของกลาง ให้ผู้อยู่ในบังคับบัญชา รักษาแทนก็ได้ ในเมื่อของกลางบางสิ่งบางอย่างนั้นเป็นที่ไม่สำคัญหรือเป็นของที่สมควรจะมอบหมายได้ หรือด้วยความจำเป็นในหน้าที่ชั่วคราวคราวแต่การมอบหมายนี้จะต้องรับผิดชอบในเมื่อเกิดการเสียหายขึ้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นเพราะสุดวิสัยหรือไม่สามารถจะคุ้มครองได้

ส่วนผู้รับมอบหมายให้รักษาของกลางแทนนั้นย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการรักษา เช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง

กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

(ลงนาม) อารังนาวาสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๑) “คณะกรรมการอำเภอ” ที่ปรากฏตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๔๘๐ ให้หมายความถึงนายอำเภอในกรณีของกลางที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา และผู้บังคับกอง หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอหรือกิ่งอำเภอในกรณีของกลางที่เกี่ยวกับคดีอาญา

(๒) คำว่า “คณะกรรมการจังหวัด” ที่ปรากฏตามข้อบังคับการเก็บรักษาของกลาง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๔๘๐ ให้หมายความถึงปลัดจังหวัดในกรณีของกลางที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญาและผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดในกรณีของกลางที่เกี่ยวกับคดีอาญา(ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.๒๕๐๔)

**คำอธิบายการรอกแบบพิมพ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อบังคับการรักษาของกลาง
(เฉพาะในส่วนภูมิภาค)**

ตามข้อบังคับการรักษาของกลางได้บัญญัติถึงการรักษาของกลางในคดีอาญาในส่วนภูมิภาคไว้ว่า ให้ชั้นอำเภอเป็นผู้รักษา ส่วนในชั้นจังหวัดแบ่งการรักษาออก ๓ แห่งด้วยกัน ซึ่งแล้วแต่สภาพแห่งของกลาง คือ ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะกองตำรวจรักษาสุรายาฝิ่น สรรพสามิตรักษา นอกจากนั้น ถ้าไม่ใช่ของกลางที่ติดสำนวนได้แล้วปลัดจังหวัดกับอัยการจังหวัดมีหน้าที่รักษารวมกัน (ดูข้อบังคับข้อ ๑๐) แต่การหาเครื่องใช้และการทำบัญชีของกลางเป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัดจะต้องหาและจัดทำ และเจ้าหน้าที่ผู้รักษาหรือนายหนึ่งผู้ทำบัญชีของกลางนั้น จะต้องติดต่อกันกับอัยการ เพราะอัยการมีหน้าที่ต้องแจ้งผลเด็ดขาดของคดีเกี่ยวกับของกลางให้เจ้าหน้าที่นั้น ๆ ทราบ (ดูข้อบังคับข้อ ๑๖) (ฎ) ด้วยเหตุผลตามที่กล่าวมาแล้วนี้จึงเห็นสมควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษา และบัญชีของกลางนั้นได้ใช้บัญชีของกลางเป็นรูปเดียวกัน ซึ่งกรมสรรพสามิตก็ได้ส่งผู้แทนมาร่วมปรึกษาหารือและตกลงด้วยแล้วเป็นอันว่าบัญชีของกลางในคดีในหน้าที่ของอำเภอ ผู้บังคับกองตำรวจจังหวัดสรรพสามิตจังหวัด และปลัดจังหวัดตามที่กล่าวแล้วนั้นคงมีรูปอย่างเดียวกันตามแบบ ป.ค.๒๒ (ใหม่) ที่ได้ส่งมาให้ใช้แล้วนั้น ส่วนบัญชีของกลางของแผนกตำรวจอัยการเป็นอันยกเลิกต่อไปนี้ไป จะได้กล่าวถึงวิธีการรอกแบบพิมพ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อบังคับการรักษาของกลางในส่วนภูมิภาคที่ได้ประกาศให้ใช้แล้วนั้น

บัญชีของกลางในคดีอาญา ป.ค.๒๒ (ใหม่)

ช่อง ๑ “ลำดับ” หมายความว่าถึงลำดับของเรื่องที่ผู้รักษาของกลางได้รับเป็นเรื่อง ๆ ไป คือลงตามลำดับของเรื่องและลงไปจนตลอดปี ถ้าขึ้นปีใหม่ก็ลง ๑ ไปใหม่ ทั้งนี้ไม่ต้องคำนึงว่าของกลางในเรื่องจะมีกี่ชิ้นเป็นประมาณ

ช่อง ๒ “รับจาก” ถ้าเป็นบัญชีชั้นอำเภอ ก็หมายความว่าผู้จับนำมาส่ง ถ้าเป็นบัญชีชั้นจังหวัด ก็หมายความว่าถึงอำเภอผู้นำส่ง

ช่อง ๓-๔-๕-๖ ไม่มีปัญหา

ช่อง ๗ “รายการของกลาง” ช่องนี้ให้ลงละเอียดแห่งของกลางตลอดจนตำหนิรูปพรรณเท่าที่สามารถจะลงให้ละเอียดได้ ถ้าของหลวงนั้นไม่เหมือนกันก็ให้ลงรายการเป็นลำดับไป (๑-๒-๓-๔ฯ) ถ้าเหมือนกันคงอยู่ในรายการเดียวกันได้ เพราะย่อมจะรู้ได้ว่าในรายการนั้นมีเท่าใด โดยมีช่องจำนวนอยู่อีกช่องหนึ่งถัดไปนั้นมีเท่านั้น แต่ถ้ารายการเดียวกันมีช่องอย่างเดียวกันหลายอย่างหากตำหนิรูปพรรณคนละอย่างจะต้องลงให้ชัดข้อความในช่องนี้หน้าที่คณะกรรมการอำเภอซึ่งจะต้องลงให้ละเอียดก่อน

ช่อง ๘ ได้กล่าวมาแล้วช่อง ๙-๑๐-๑๑ ไม่มีปัญหา

ช่อง ๑๒ “ลงนามผู้รักษา” หมายความว่าผู้รักษาของกลางนั้น ๆ มีกี่คน ผู้นั้นก็ต้องลงนามลงไป

ช่องที่ ๑๓ “ผลเด็ดขาดในคดี” ช่องนี้เห็นควรอธิบายรวมไปกับช่องที่ ๑๔ คือการจำหน่าย เพราะ ๒ ช่องนี้จะต้องเกี่ยวโยงกันโดยถ้าความในช่องผลเด็ดขาดในคดี บันทึกลงได้แล้วก็ต้องจัดการจำหน่ายไปได้ การจำหน่ายไปไม่ได้การจำหน่ายก็ลงไม่ได้ และก็เป็นการแสดงว่าของนั้นยังอยู่ในความรักษาของตน

“ผลเด็ดขาดในคดี” หมายความว่าผลแห่งการที่ได้จัดไปถึงที่สุดแล้ว ถ้าเป็นชั้นอำเภอก็เป็นเรื่องที่ได้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีนั้นจะได้สั่ง เช่นว่า นาย ก. ปลัดอำเภอ สอบสวนคดีนั้นเห็นว่า ให้ส่งของกลางไปจังหวัดก็ให้ลงในช่อง “โดย” ว่า “นาย ก.” ช่อง “ใจความ” ว่า “ให้ส่งไปยังจังหวัด” และลงในช่องการจำหน่ายคือช่อง “วัน เดือน ปี” เป็นช่องวันเดือนปีที่ส่ง ช่อง “เหตุที่จำหน่าย” เป็นช่องที่ลงว่า “นำส่งจังหวัด” ช่อง “ลงนาม” คือช่องที่จะต้องให้ผู้รับหรือผู้ที่เอาของนั้นไปพ้นจากการรักษาในบัญชีนี้เป็นผู้ลงนามซึ่งแสดงว่าผู้นั้นเป็นผู้รับ ฉะนั้น ในเรื่องที่ยกตัวอย่างนี้ คือผู้ที่นำของกลางส่งจังหวัดเป็นผู้ลงนามในบัญชี ถ้าเป็นชั้นจังหวัดหมายความว่า คำแจ้งผลเด็ดขาดในคดีอัยการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖(ก) ในช่อง “โดย” ให้ลงนาม “หนังสือพนักงานอัยการที่ ลงวันเดือนปี” ช่อง “ใจความ” ก็คือใจความแห่งหนังสือนั้น เช่นศาลสั่งริบหรืออัยการให้คืนเจ้าของ ดังนี้ เป็นต้น ในช่องการจำหน่ายก็มีในทำนองเดียวกัน คือช่องเหตุที่จำหน่ายให้แก่การขายทอดตลาดหรือเจ้าของได้รับคืนไปแล้ว หรือทำลายแล้ว ช่อง “ลงนาม” ก็คือตามเอาของนั้นทำลาย ดังนี้ เป็นต้น

อนึ่ง ในชั้นอำเภอนั้นถ้าเป็นเรื่องมิได้ส่งของกลางไปจังหวัด (ข้อบังคับข้อ ๑๒ วรรคท้าย) “แต่รอฟังผลเด็ดขาดในคดีเช่นนี้ก็ต่อรอบันทึกในช่องผลการเด็ดขาดในคดี” ในเมื่อพนักงานอัยการ แจ้งมาซึ่งในลักษณะเช่นนี้ก็จำหน่ายอะไรไม่ได้ จนกว่าจะได้รับแจ้งผลเด็ดขาดในคดีดังกล่าวข้างต้น

บัญชีของกลาง (ใบปลิว) ป.ค.๕๑

บัญชีของกลางแบบนี้เป็นแบบใหม่ ซึ่งพนักงานสอบสวนหรือนัยหนึ่งคณะกรรมการอำเภอ จะต้องใช้เพื่อปฏิบัติ การตามข้อบังคับ ๑๒ และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ก็จะต้องปฏิบัติเกี่ยวแก่แบบนี้เหมือนกัน สำหรับคณะกรรมการอำเภอนี้จะต้องแยกบัญชีนี้ออกจากสำนวนก่อน ในเมื่อนำส่งของกลางไปยังพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาหรือตามที่คณะกรรมการอำเภอผู้ส่งจะเห็นสมควรส่งแก่ผู้ใดตามที่กล่าวไว้ในข้อบังคับข้อ ๑๐ อนุ ๓ วรรค ๒ และข้อความที่คณะกรรมการอำเภอต้องกรอกในแบบนี้คงไม่มีปัญหาหนัก เพราะน่าจะเข้าใจจากการกรอกข้อความในบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) อยู่แล้ว เพราะมีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่จะอธิบายเท่าที่คิดว่าอาจเข้าใจผิดได้กล่าวคือ

๑. “ของกลาง... ..” หมายความว่าลำดับที่ในบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) ของอำเภอและปีที่รับของกลางนั้น เช่นในบัญชีของกลาง (ป.ค. ๒๒) อยู่ในลำดับที่ ๓ พ.ศ.๒๔๘๐ ก็ให้เขียนลงว่า “๓/๒๔๘๐”
๒. “จึงได้ส่งมายัง... ..” นั่นคือแล้วแต่คณะกรรมการอำเภอจะส่งไปยังเจ้าหน้าที่แผนกใด ผู้รักษาตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐ ก็ลงตำแหน่งของผู้นั้น ซึ่งอาจเป็นผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตจังหวัด ปลัดจังหวัด (ดูข้อ ๓๗ ประกอบ)
๓. “ลำดับที่” ในที่นี้หมายความว่าถึงลำดับที่แห่งของกลางที่จะส่งซึ่งตามปกติการลงให้เรียงลำดับตรงกับรายการที่ปรากฏในบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) ของตนเท่าที่สามารถจะทำได้นอกจากนั้นคงคัดออกจากบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) ซึ่งได้ลงไว้ก่อนแล้วคงไม่มีปัญหาอย่างไร เมื่อได้ลงลำดับและรายการของกลางหมดแล้วก็ควรขีดเส้นค้นทำนองบัญชีทั่วไป เพื่อมิให้มีการเติมรายการของกลางใด ๆ ลงได้อีก เสร็จแล้วจึงลงนามคณะกรรมการอำเภอผู้ให้ของกลางนั้นส่ง

หน้าที่ผู้นำส่ง

เป็นหน้าที่ของผู้นำของกลางมาจะต้องนำไปส่งเจ้าหน้าที่ตาม ที่คณะกรรมการอำเภอระบุไว้ พร้อมด้วยแสดงบัญชีของกลางนี้ (ใบปลิว) ต่อเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ได้ลงนามรับใบบัญชี (ใบปลิว) นี้แล้วจึงนำบัญชี (ใบปลิว) นั้นส่งแก่เจ้าหน้าที่อัยการพร้อมด้วยสำนวน (ดูข้อ ๑๒ ก.)

หน้าที่ผู้รับ

เจ้าพนักงานผู้รับมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจดูของกลางเมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วก็รับลงบัญชีของกลาง ป.ค.๒๒ ในแผนกของตน เสร็จแล้วก็ลงนามรับใบบัญชี (ใบปลิว) นั้นไว้เพื่อเป็นหลักฐาน ให้พนักงานอัยการทราบในเมื่อรับสำนวนและบัญชี (ใบปลิว) แต่การลงนามรับเช่นนี้จะต้องมีข้อพนักงานอัยการสังเกตไว้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับหน้าที่แผนกใด และในแผนกที่คณะกรรมการอำเภอประสงค์หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อที่จะให้สะดวกแก่การที่พนักงานอัยการจะแจ้งผลเด็ดขาดในคดีไปให้เจ้าหน้าที่นั้นทราบ จึงตกลงว่าให้ลงเลขลำดับที่และปีที่รับของบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) ลงในบัญชี (ใบปลิว) นั้น ๆ ด้วย และให้ผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัดใช้อักษรย่อ “ต” สรรพสามิตจังหวัดว่า “ส” ปลัดจังหวัดว่า “ม” เช่นของกลางที่รับไว้เป็นลำดับที่ ๕ ใน พ.ศ.๒๔๘๐ ใน แผนกสรรพสามิตคือหน้าที่ของสรรพสามิตจังหวัดตามข้อบังคับนี้ เมื่อได้ตรวจเรียบร้อยแล้วก็ให้ลงได้ในบัญชี (ใบปลิว) ว่า “ได้รับไว้โดยถูกต้องแล้วตามของกลางหมายเลข “ส” ที่ ๕/๒๔๘๐ แล้วลงนามผู้รับกำกับไปดังนี้เป็นต้น ถ้าการตรวจนั้นยังมีเหตุสงสัยว่าผิดพลาดแน่แล้ว ซึ่งถ้าปล่อยไปจะเกิดการเสียหายขึ้น ก็อย่าลงนามแล้วรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อสอบสวนทันทีแต่ถ้าเห็นว่าเหตุผิดพลาดนั้นยังไม่ถึงจะเสียหายทีเดียว จะให้นำส่งบันทึกข้อความนั้นไว้ใน (ใบปลิว) แล้วจัดการต่อไปก็ได้ การรับรองของกลางลงในบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) ของตนให้ลงนามลำดับที่อำเภอแจ้งมาเท่าที่สามารถจะลงได้ และให้ทำเครื่องหมายปิดไว้ที่ของกลางทุกชิ้น เครื่องหมายนี้ให้ใช้เลขลำดับและอักษรย่อ ตามที่บันทึกลงในบัญชี ใบปลิวส่งไปยังอัยการที่ดังกล่าวข้างต้น ถ้าเป็นสัตว์พาหนะก็ควรใช้แผ่นสังกะสีเขียนด้วยสีฝุ่นไว้

หน้าที่พนักงานอัยการ

เมื่อพนักงานนำสำนวนและบัญชีของกลาง (ใบปลิว) มาส่งก็ให้ตรวจดูว่าได้มีการลงนามในบัญชี ถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องก็รับไว้แล้วเอาบัญชีนั้น (ใบปลิว) รวมสำนวน (ข้อบังคับ ๑๒ ฎ) โดยเฉพาะของกลางที่อยู่ในหน้าที่ปลัดจังหวัดรับและจัดการลงบัญชี ซึ่งอัยการจังหวัดมีหน้าที่รักษารวมด้วยนั้น ในเวลาจะนำเข้าเก็บให้เอาบัญชี (ใบปลิว) นี้ไปสอบกับของกลางและบัญชี (ป.ค. ๒๒) เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วก็ลงนามร่วมกันกับปลัดจังหวัด เพื่อเป็นหลักฐานในการรับสำนวนและบัญชี (ใบปลิว) ของกลางนี้ให้เจ้าหน้าที่อัยการลงนามในใบรับเพื่อเป็นหลักฐานแก่ผู้ส่งให้ได้รับความว่าได้รับรับสำนวนของบัญชี (ใบปลิว) ของกลางในเรื่องนี้แล้วข้อความเหล่านี้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการอำเภอผู้ส่งจะต้องเขียนมาในใบรับให้ชัดเจน และให้ใช้ใบรับหนังสือทั่วไป

อนึ่ง ตามที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า ถ้าของกลางที่ส่งมาครวระมาก ๆ แล้ว อาจเสียเวลาผู้นำส่งที่จะต้องรอเจ้าหน้าที่บันทึกรายการตามสมควร คณะกรรมการอำเภอผู้ส่งจะทำบัญชีมาเป็นสองฉบับเพื่อผู้รับ

ได้ตรวจของกลางถูกต้องแล้วก็อาจบันทึกลงในบัญชีฉบับหนึ่งมอบให้ไปก่อนก็ได้ ส่วนรายการของกลางที่จะส่งคงยึดบัญชีอีกฉบับหนึ่ง แล้วบันทึกลงในภายหลังก็ได้

แบบ อ.ก. ๔๖

แบบนี้เป็นแบบพิมพ์ซึ่งพนักงานอัยการใช้แจ้งผลเด็ดขาด ในคดีเกี่ยวแก่ของกลางตามข้อบังคับข้อ ๑๖(ก) ข้อความที่จะกรอกคงไม่มีปัญหาและใช้ได้ตลอดการแจ้งถึงคณะกรรมการอำเภอด้วยข้อสำคัญที่จะแจ้งตามความในแบบพิมพ์นี้จะต้องเป็นเรื่องที่คดีถึงที่แล้ว กล่าวคือไม่เกี่ยวแก่การที่จะต้องห่วงเหนียวของนั้นไว้วินิจฉัยในคดีอีก หรือศาลได้มีคำสั่งพิพากษาถึงที่สุดแล้ว เป็นต้น

ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้รับคำแจ้งผลเด็ดขาดในคดีตามหนังสือนี้เมื่อได้บันทึกหมายเลขหนังสือวันเดือนปีในช่อง “ผลเด็ดขาดในคดีแล้ว” ก็ควรเก็บหนังสือไว้โดยแยกเป็นรายเดือนและรายปีเพื่อจะได้ค้นหาได้ง่ายในภายหลัง

การสำรวจเพื่อขายหรือจำหน่าย

ตามข้อบังคับข้อ ๑๕ บัญญัติว่าทุก ๆ ระยะเวลาใน ๖ เดือน จะต้องทำการสำรวจของกลาง เพื่อขายทอดตลาดหรือริบหรือคืนแก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ

การสำรวจในที่นี้ก็คือการตรวจสอบในบัญชีของกลางให้รู้ว่า ของรายใดสิ่งใดที่ตกเป็นของรัฐบาลแล้ว ซึ่งควรจะขายหรือทำลายหรือเก็บไว้ใช้ราชการหรือเก็บไว้เป็นพินิจภัณฑ์หรือว่าจะต้องคืนแก่เจ้าของก็ให้หมายไว้ในบัญชี โดยทำเครื่องหมายให้รู้ว่าสิ่งใดต้องริบหรือคืนหรือทำลาย ทั้งนี้เฉพาะของที่ยังมีได้จำหน่ายออกไป กล่าวคือเป็นของที่ยังไม่มีผู้รับจากบัญชีนั้น และทั้งนี้ก็จะทราบได้จากข้อความในช่องผลเด็ดขาดในคดีนั่นเอง ถ้าเป็นของที่ควรมอบส่งแก่เจ้าหน้าที่นั้น ๆ ได้ เช่น ธนบัตรปลอม เป็นต้น (ดูข้อ ๓๒) ก็ให้มอบของนั้นแก่พนักงานผู้มีหน้าที่รับไป ถ้าเป็นของที่จะต้องคืนแก่เจ้าของต้องเร่งรัดให้มารับคืนไปเสียแต่ถ้าของกลาง เช่นนี้จะตกเป็นของรัฐบาลตามที่กล่าวไว้ในข้อบังคับ ข้อ ๑๘-๑๙ หรือข้อ ๒๒ ก็ให้บันทึกและทำหลักฐานไว้ในช่องหมายเหตุ และควรทำเครื่องหมาย เพื่อให้ค้นเรื่องดูได้ในภายหลังด้วย

การทำบัญชีเพื่อขายทอดตลาด

ตามข้อบังคับข้อ ๑๗ บังคับไว้ว่า เมื่อสำรวจแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาทำบัญชีของที่ต้องริบหรือตกเป็นของรัฐบาลไว้เป็นหลักฐาน และตามข้อบังคับข้อ ๒๓ บัญญัติว่า ของสิ่งใดที่ควรขายได้ก็ให้ทำบัญชีเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดส่งอนุญาต ฉะนั้น พร้อมกันนี้ในบัญชีที่เสนอควรทำพร้อมกันในของกลางที่ควรขายทำลายหรือเก็บไว้เป็นพินิจภัณฑ์ (ดูข้อบังคับข้อ ๓๑-๓๒-๓๓) แบบบัญชีนี้ในปีหนึ่งใช้ไม่มากจะพิมพ์ขึ้นไว้ก็สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ จึงมิได้พิมพ์เป็นแบบพิมพ์ไว้คงให้พิมพ์ขึ้นเองและให้เป็นรูปบัญชีตามแบบหมายเหตุ ก. ข้างท้ายนี้ในช่องเห็นควร หมายความว่าผู้เสนอความเห็นอย่างไรเป็นต้นว่า ควรขาย ทำลาย เก็บไว้เป็นพินิจภัณฑ์หรือควรส่งไปยังกระทรวงกลาโหม เป็นต้น การทำบัญชีนี้จะต้องกันไว้เป็นพวก ๆ คือขาย ทำลาย เก็บไว้ในพินิจภัณฑ์ซึ่งอาจดูได้สะดวกไม่ปะปนกัน ส่วนการเสนอบัญชีนี้จะต้องมีรายงานเสนอฉบับหนึ่ง ซึ่ง

ผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้สั่งในรายงานนั้นและผู้รักษาบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) จะได้เก็บไว้เป็นหลักฐานว่า กิจการที่กระทำไปนั้นโดยคำสั่งนี้ ฉะนั้นถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผิดไปจากข้อความในบัญชีที่เสนอเป็นต้น ว่า ของกลางหมายเลขที่นั้น ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่เสนอให้ขายนั้นให้เก็บไว้ใช้ราชการ ดูข้อ ๓๓ ดังนี้ เจ้าหน้าที่ผู้เสนอจะต้องลงหมายเหตุไว้ในบัญชีที่เสนอนั้นด้วย ถ้าการที่จะจำหน่ายควรจะต้องกระทำก่อนมีการสำรวจ เพื่อขายตามที่กล่าวมาแล้วและโดยที่จะให้บุคคลอื่นที่รับของนั้นลงนามในบัญชี (ป.ค. ๒๒) ของกลางไม่ได้ นำส่งกระทรวงกลาโหม ดังนี้ ก่อนจะนำส่งจะต้องทำเรื่องเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่ง ฉะนั้นในบัญชีก็ จะต้องลงนามผู้ส่งไปกับให้ลงเลขหมายแห่งคำสั่ง หรือหนังสือส่งไปไว้ในบัญชี (ป.ค.๒๒) ด้วยเพื่อตรวจสอบ ได้ง่ายในภายหลัง

การประกาศขาย

ตามข้อบังคับ ๒๔ ผู้รักษาของกลางจะต้องโฆษณารายการสิ่งของที่จะขายให้มหาชนทราบอย่างน้อย ๑๕ วัน การโฆษณาเช่นนี้ให้ใช้แบบ (ป.ค.๒๕) ที่มีอยู่เดิม และให้จากรายการในบัญชีที่เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งขายทอดตลาดตามที่กล่าวข้างต้น และให้มีสำเนาเก็บเข้าเรื่องไว้ด้วย ประกาศนั้นต้องปิดไว้ในที่ปิดประกาศทั่วไปของศาลากลางจังหวัดหรือที่ว่าการอำเภอฉบับหนึ่งเสมอไป

การจำหน่าย

การจำหน่ายบัญชีที่มีผู้ลงนามรับในบัญชี (ป.ค.๒๒) ย่อมต้องจำหน่ายในเมื่อมีหลักฐานการรับอยู่ในบัญชี ถ้าเป็นของที่น่าออกขายทอดตลาดยังจำหน่ายไม่ได้ จนกว่าจะขายเสร็จ เพราะของที่เหลือก็จะต้องนำออกขายในคราวต่อไปโดยเฉพาะของกลางที่ปลัดจังหวัดกับอัยการจังหวัดต้องรักษาร่วมกันนั้น อัยการจังหวัดจะต้องดูของและการจำหน่ายนั้นด้วยว่าสิ่งของที่มีผู้รับไปตรงกับกรจำหน่ายหรือไม่ แต่ถ้าจะเอาของนั้นออก เพื่อขายทอดตลาดก็ให้อัยการตรวจสอบสิ่งของกับบัญชีที่เสนอขายตรงกันแล้ว ให้อัยการยึดบัญชีเสนอขายไว้เป็นหลักฐานก่อน ถ้าผู้รักษาได้นำไปมอบแก่กรรมการผู้ขาย กรรมการขายอะไรไปได้เท่าใดแล้วก็ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาจำหน่ายบัญชี โดยบันทึกไว้ในบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) ว่าขายทอดตลาดในช่อง "เหตุที่จำหน่าย" และลงนามไว้ในช่อง "ลงนาม" ถ้าของสิ่งใดที่ขายไม่ได้ก็นำกลับมาเข้ารักษาโดยไม่ต้องจำหน่าย (ดูข้อบังคับข้อ ๒๒) และพนักงานอัยการก็ตรวจดูได้จากบัญชีเสนอกับของที่เหลือและการจำหน่าย

อนึ่ง ถ้าเป็นการขายของก่อนมีคำสั่งเด็ดขาดในคดีด้วยความจำเป็นตามที่กล่าวไว้ในข้อบังคับข้อ ๓๔ นั้น การขายจะต้องรักษาตัวเงินไว้อีกเมื่อขายก็ให้บันทึกไว้ในช่องหมายเหตุให้รู้จำนวนเงินที่ขายได้และต้องรักษาไว้ และยังจำหน่ายไม่ได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดในคดี ในการขายเช่นนี้ถ้าขายก่อนลงบัญชีของกลาง (ป.ค.๒๒) จะลงแต่ละรายการจำนวนเงินที่ขายได้เท่านั้นก็พอ แต่ต้องหมายเหตุให้รู้และพอให้ค้นหาเรื่องได้

หน้าที่กรรมการหรือผู้ขาย

ก่อนลงมือทำการขายทอดตลาด ให้ตรวจดูรายการในบัญชีของกลางที่เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งอนุญาตให้ขายกับบัญชีที่ประกาศขายเมื่อถูกต้องตรงกันแล้วก็ให้ตรวจของที่จะขาย ถ้าปรากฏตรงกันก็ทำการขายต่อไป เมื่อขายเสร็จแล้วให้ทำรายงานถึงการขายให้ปรากฏจำนวนเงินที่ขายได้แห่งของกลางใน

แผนกหนึ่ง ๆ นับได้ขายไปหมดตามประกาศนั้น หรือมีอะไรยังขายไม่ได้แจกเป็นแผนก ๆ ไป แล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาของกลางนำเงินรายได้นี้ส่งคลังตามระเบียบ และเก็บรายงานกรรมการนี้ไว้เป็นหลักฐานด้วย

การโอนและรับโอนการรักษาในครั้งแรก

ในครั้งแรกที่จะได้มีการโอนและรับโอนของกลางชั้นจังหวัดนั้นย่อมเป็นปัญหาในทางปฏิบัติอยู่ว่าจะต้องทำบัญชีของกลาง (ใบปลิว) จากรายการในบัญชี (ป.ค.๒๒) ติดสำนวนไว้เพื่อสะดวกในการที่อัยการจะต้องแจ้งผลเด็ดขาดในคดีในภายหลังหรือไม่ เพราะการรักษาของกลางที่ยังค้างพิจารณาอยู่นั้น ได้โอนจากหน้าที่ชั้นจังหวัดจากแผนกหนึ่งไปยังอีกแผนกหนึ่งหาใช้คณะกรรมการอำเภอนำส่งไปไม่ ในลักษณะเช่นนี้ เห็นว่าไม่จำเป็นต้องทำรายการในแบบบัญชี (ใบปลิว) เพราะรายการของกลางย่อมมีอยู่ในสมุดทะเบียนของกลางของพนักงานอัยการอยู่แล้ว สำหรับความสะดวกแก่การแจ้งผลเด็ดขาดในคดีโดยที่จะให้รู้ว่าการแจ้งไปนั้นจะเป็นของกลางรายใดแล้วในชั้นที่รับโอนของกลางมา และตั้งรับในบัญชี ป.ค.๒๒ นี้ ให้พนักงานอัยการเอาอักษรและเลขหมายของกลางกับ พ.ศ.จากบัญชี (ป.ค.๒๒) ที่ตั้งรับใหม่นี้บันทึกลงในปกหน้าสำนวนเดิมซึ่งมีหมายเลขทำนองนี้ (อย่างเก่า) อยู่แล้ว เป็นอีกเครื่องหมายหนึ่งซึ่งจะรู้ได้ว่าของกลางในสำนวนนั้นตรงกับเครื่องหมายใหม่อย่างใดและถ้าประสงค์จะทราบรายละเอียดแห่งของกลางก็อาจรู้ได้จากเครื่องหมายเก่า และดูจากสมุดทะเบียนของกลางที่อัยการได้ลงไว้แต่เดิมนั้นเอง ในการแจ้งผลเด็ดขาดในคดีตามข้อบังคับนี้ ก็ให้อ้างเครื่องของกลางใหม่ที่ลงไว้เป็นหลัก

อนึ่ง การรับโอนมาตั้งใหม่นั้น จะต้องลงเลขหมายตั้งแต่ ๑ ไปใหม่แต่การลงในลักษณะนี้ให้ลงในช่องหมายเหตุไว้ว่า ของกลางตั้งแต่หมายเลข ๑ ถึงหมายเลขเท่า นั้น ๆ เป็นของกลางที่ได้รับโอนมาจากแผนกนั้น ๆ เพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับใหม่ และให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษาเดิมรักษาบัญชีเก่าไว้จนกว่าของกลางที่โอนมานี้จะได้จำหน่ายสิ้นไป

ของกลางอย่างอื่น

ตามข้อบังคับการรักษาของกลางได้บัญญัติถึงการเก็บรักษาของกลางอย่างอื่นคือของกลางที่ไม่เกี่ยวข้อง แต่การที่ต้องปฏิบัติในทางคดีอาญา (ดูข้อบังคับข้อ ๔) และเจ้าหน้าที่รักษาก็คือผู้บังคับกองตำรวจภูธรจังหวัด สรรพสามิตจังหวัดและปลัดจังหวัด แต่ของกลาง เช่นว่านี้ย่อมมีอยู่เป็นจำนวนน้อยถ้าจะพิมพ์แบบพิมพ์ขึ้นใช้แล้วย่อมจะสิ้นเปลืองเกินความจำเป็น ฉะนั้น ถ้าจะมีของกลางเช่นนี้อยู่ในความรักษา ก็ให้ทำบัญชีเฉพาะขึ้นใช้ตามรูปบัญชีหมายเลข ข. ข้างท้ายนี้ การนำส่งของกลางมาจังหวัดให้นำส่งพร้อมทั้งเรื่องและตรงไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ต้องปฏิบัติการตามกฎหมายเกี่ยวแก่ของกลางนั้น ซึ่งโดยมากก็คงเป็นแผนกมหาดไทย เป็นหน้าที่ของผู้รับเรื่องจะได้สั่งให้ผู้นำไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รักษาตามข้อบังคับ และทำหลักฐานไว้ ต่อกันตามระเบียบวิธีปฏิบัติอย่างอื่น ก็คงปฏิบัติทำนองเดียวกันกับของกลางคดีอาญาตามที่กล่าวมาแล้วและปรากฏในข้อบังคับ

กระทรวงมหาดไทย
วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐